



Vlaams
Parlement

stuk **944** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 4 februari 2011 (2010-2011)

Voorstel van decreet

van de heren Bart Caron en Filip Watteeuw en mevrouw Mieke Vogels

houdende de overdracht, in-, uit- en doorvoer,
transit en tussenhandel van vuurwapens
voor civiel gebruik, defensiegerelateerde producten
en ander voor militair gebruik of ordehandhaving
dienstig materiaal en daaraan verbonden technologie

TOELICHTING

Sinds de regionalisering van het wapenexportbeleid wordt gepleit voor een nieuw decreet. Richtlijn 2009/43, die de intracommunautaire overdracht van defensiegerelateerde producten versoepelt, moet tegen juni 2011 omgezet worden en maakt een aanpassing aan de regelgeving voor wapenexport noodzakelijk. Van deze aanleiding moet gebruikgemaakt worden om een coherent decreet te maken met een goed evenwicht tussen de economische belangen enerzijds en het belang om mensenrechten te beschermen en aan conflictpreventie te doen anderzijds.

Verder wil dit voorstel tot een gecoördineerde regeling komen inzake defensiegerelateerde producten en andere aanverwante wetgeving die ook controle instelt op wapens. Daarbij wordt in de eerste plaats gekeken naar richtlijn 91/477 met betrekking tot vuurwapens voor civiel gebruik en richtlijn 93/15 betreffende explosieven voor civiel gebruik, die ook bepalingen inzake munitie bevat. Verder wordt uitvoering gegeven aan wat nog in de lidstaten geregeld moest worden inzake goederen voor tweërlei gebruik, al is die materie grotendeels rechtstreeks geregeld via verordening 428/2009.

1. Het vergunningsstelsel en toepassingsgebied van dit voorstel van decreet

Het economisch belang wordt gediend met een werkbaar vergunningsstelsel en met rechtszekerheid. Het belang van mensenrechten en conflictpreventie wordt vormgegeven via strikte beoordelingscriteria, een verbeterde controle op eindgebruik, de transparantieregeling en het vorderingsrecht voor mensenrechten- en vredesorganisaties.

Richtlijn 2009/43 zet vooral in op het eenvoudiger maken van Europese samenwerking tussen defensiebedrijven. Daarbij wordt de controle op overdracht van defensiegerelateerde producten versoepeld via het instellen van algemene en globale overdrachtsvergunningen. Algemene overdrachtsvergunningen geven aan bepaalde categorieën producenten rechtstreeks toestemming om aan bepaalde categorieën afnemers in een andere lidstaat te leveren, louter op basis van de algemene overdrachtsvergunning uit de lidstaat van oorsprong en zonder dat een individuele uitvoervergunning moet worden aangevraagd. Globale overdrachtsvergunningen worden verleend aan een individuele producent of leverancier, maar voor een hele categorie van goederen en/of afnemers. Beide overdrachtsvergunningen gaan gepaard met een verschuiving van de controle, voorafgaand aan de transactie naar controle achteraf via controle op de registers van de gebruikers van die vergunningen. Via het stelsel van gecertificeerde ondernemingen wordt de overdracht op basis van een algemene overdrachtsvergunning de regel voor de defensie-industrie in de Europese Unie (EU).

Het risico is daarbij dat de exportcontrole aan effectiviteit verliest door vergunningsshopping in de lidstaat met de soepelste criteria of het zwakste handhavingsbeleid. Daarom wordt in dit voorstel volop gebruikgemaakt van de ruimte die de richtlijn biedt om vanuit het Vlaamse Gewest controle te houden op het traject dat in het Vlaamse Gewest geproduceerde defensiegerelateerde producten doorlopen.

Artikel 4, zesde lid, van deze richtlijn stelt “De lidstaten stellen alle voorwaarden van de overdrachtsvergunningen vast, met inbegrip van eventuele beperkingen van de uitvoer van defensiegerelateerde producten aan natuurlijke of rechtspersonen in derde landen, gezien onder meer de risico’s die de overdracht met zich meebrengt voor het behoud van mensenrechten, vrede, veiligheid en stabiliteit. De lidstaten kunnen, met inachtneming van het Gemeenschapsrecht, gebruikmaken van de mogelijkheid waarborgen voor het eindgebruik te vragen, met inbegrip van eindgebruikercertificaten.”.

Aan overdrachtsvergunningen wordt daarom de voorwaarde gehecht dat bij uitvoer naar een land buiten de EU van het in het Vlaamse Gewest geproduceerde defensiegerela-

teerde product of van het product waarin het geïntegreerd is, aan de Vlaamse Regering toestemming moet worden gevraagd. Die vraag wordt op dezelfde wijze beoordeeld als wanneer de uitvoer vanuit het Vlaamse Gewest heeft plaatsgevonden. Die regeling maakt een soepelere samenwerking tussen de Europese defensiebedrijven mogelijk en stelt de uitvoercontrole uit tot bij de uitvoer naar buiten de EU. Dat uitstel vormt geen afstel, en voorkomt zo vergunningsshopping bij de soepelste lidstaat.

Een uitzondering daarop wordt gemaakt voor niet-essentiële onderdelen, waar de toestemmingsvereiste wordt vervangen door een meldingsplicht. Daarmee wordt bedoeld: onderdelen die in defensiegerelateerde producten worden geïntegreerd, maar daarin slechts een zeer beperkte, eenvoudig vervangbare en weinig belangrijke rol spelen. ‘Weinig belangrijk’ impliceert dat zij weinig effect hebben op de militaire operationaliteit en de effectiviteit daarvan. ‘Zeer beperkt en eenvoudig vervangbaar’ impliceert dat zij in verhouding tot het eindproduct daarvan een klein deel uitmaken en niet speciaal ontworpen of volgens specifieke normen geproduceerde onderdelen vormen. Het zijn in principe wel defensiegerelateerde producten, maar er worden lichtere uitvoerbeperkingen aan opgelegd krachtens artikel 4, §9, van richtlijn 2009/43/EG.

Die regeling moet een uitzonderingsregeling blijven. Daarbij denken we bijvoorbeeld aan vrij algemeen verkrijgbare goederen als schroeven en vijzen of staal, maar niet aan speciaal met militaire specificaties of voor militaire doeleinden geproduceerde producten als speciale kogellagers. Om erop toe te zien dat van die uitzonderingsregeling geen misbruik gemaakt wordt, moet de Vlaamse Regering over haar toepassing ervan aan het Vlaams Parlement rapporteren. Verder zorgt de meldingsplicht ervoor dat de Vlaamse Regering en, via de rapportage, ook het Vlaams Parlement zicht blijven houden op de handelsstromen in die producten. Ze ontsnappen niet totaal aan controle en in geval van problemen kan een bepaalde categorie goederen weer onder het normale overdrachtsregime aan uitvoercontrole onderworpen worden.

Voor de andere aspecten van de internationale wapenhandel, zoals invoer, uitvoer, doorvoer en tussenhandel blijft het principe van een controle vooraf via het instellen van een vergunningsplicht voor elke transactie gehandhaafd. Het toepassingsgebied omvat ook de vuurwapens voor civiel gebruik, onderdelen, toebehoren en munitie alsook het ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie.

In dit voorstel is voor een brede controle gekozen via de catch-allformulering in de definitie van ‘ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie’. Hier is zoals in de huidige wetgeving gekozen om de producten niet beperkt af te lijnen maar wordt naar het eindgebruik en de eindgebruiker gekeken.

Die wijze van werken heeft in het verleden kritiek gekregen vanuit de industrie, maar blijkt in de praktijk wel gewerkt te hebben. In elk geval vinden we dat de producten die tot nu toe aan controle werden onderworpen, zoals uit de rapportage aan het parlement blijkt, ook in de nieuwe regeling aan die controle onderworpen moeten blijven. Ingeval dat toch problemen zou opleveren, is er een uitzonderingsregeling bepaald voor niet-essentiële goederen, te begrijpen als materieel dat geen bijdrage levert tot de militaire operationaliteit van de militaire eindgebruiker. We denken daarbij aan gewone consumptiegoederen. Bedrijven in die situatie kunnen via de procedure, vastgelegd in artikel 17, §2, een permanente vrijstelling krijgen. Ook kan de Vlaamse Regering zo’n vrijstelling geven via een door haar opgestelde lijst. Het lijkt weinig haalbaar een alomvattende lijst van producten op te stellen, maar op die manier kan de Vlaamse Regering eventuele producten, waarover regelmatig via de vermelde toetsingsprocedure vragen worden gesteld, een vaste vrijstelling verlenen.

Ook hier blijft gelden dat het om een uitzonderingsprocedure gaat, waarbij de Vlaamse Regering wel een interpretatie kan maken van het begrip ‘niet-essentiële goederen’ maar

dat niet breed kan uitrekken. Over de toepassing van de procedure moet gerapporteerd worden aan het Vlaams Parlement.

Het toepassingsgebied is ook ruim gedefinieerd wat betreft de ‘daaraan verbonden technologie’. Daarmee willen we de ontwijkingsmogelijkheden afsluiten die in de huidige wetgeving verscholen zitten, zoals de productie in licentie (wat neerkomt op de export van intellectuele eigendomsrechten, eventueel gecombineerd met technische bijstand) of de gezamenlijke ontwikkeling van producten met productie in het buitenland. Op zich zijn dat perfect legitieme praktijken en het is niet de bedoeling ze onmogelijk te maken. Maar ze kunnen ook gebruikt worden om exportcontrole te ontwijken, wat de reden is om die praktijken explicieter aan controle te onderwerpen.

De Raad van State stelde in zijn advies bij het voorstel van decreet van Eloi Glorieux, Jos Geysels, Jos Stassen en Frans Ramon (*Parl. St. VI. Parl. 2003-04, nr. 1824/2*) tijdens een vorige legislatuur dat de bevoegdheidsoverdracht naar de gewesten geen betrekking had op de productie onder licentie in derde landen. Wij trekken deze stellingname in twijfel en zijn ervan overtuigd dat het Vlaamse Gewest wel degelijk bevoegd is.

De bijzondere wet van 8 augustus 1980 geeft in artikel 6, 5, 1, VI, eerste lid, 4°, en vijfde lid, 8°, de bevoegdheid aan de gewesten over “[d]e in-, uit- en doorvoer van wapens, munitie, en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie evenals van producten en technologieën voor tweërlei gebruik, onverminderd de federale bevoegdheid inzake de in- en uitvoer met betrekking tot het leger en de politie en met naleving van de criteria vastgesteld in de Gedragscode van de Europese Unie op het stuk van de uitvoer van wapens.”.

De term “daaraan verbonden technologie” komt uit de wet van 11 september 1962 betreffende de in-, uit- en doorvoer van goederen en de daaraan verbonden technologie. Artikel 1, b), van deze wet definieert technologie als “alle specifieke informatie noodzakelijk voor de ontwikkeling, de productie of het gebruik van goederen, inbegrepen die welke een handeling van dienstverlening uitmaakt”. De bevoegdheidsoverdracht moet op dezelfde wijze begrepen worden en omvat dus ook informatie en dienstverlening.

De productie onder licentie komt neer op een uitvoer van informatie en de intellectuele eigendomsrechten die daarop betrekking hebben. Wanneer het goederen betreft die vallen onder wapens, munitie, en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel, dan is het Vlaamse Gewest ook bevoegd om de technologieoverdracht van deze goederen te reguleren.

Daarbij komt dat ook de Europese besluitvorming aanzet tot het aan controle onderwerpen van technische bijstand. In aanvulling op de verordening inzake goederen voor tweërlei gebruik, namen de EU-lidstaten het Gemeenschappelijk Optreden 2000/401 aan inzake de controle op technische bijstand in verband met bepaalde vormen van militair eindgebruik. Het lijkt logisch om die controle ook door te trekken naar defensiegerelateerde producten. Ook het Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944 tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften voor de controle op de uitvoer van militaire goederen en technologie verwijst naar de immateriële overdracht van software en technologie. Tenslotte bevatten vele embargobesluiten ook beperkingen op technische bijstand. Het lijkt dan ook logisch om de controlemechanismen in dit voorstel van decreet ook op die vormen van technische bijstand toepasbaar te maken.

Een grote lacune tot nu toe was de gebrekkige controle op de tussenhandel. De huidige wetgeving legde wel een vergunning op om als tussenhandelaar te kunnen optreden, maar de activiteiten die daarna door de tussenhandelaars werden ontplooid, werden niet meer gecontroleerd. Het Vlaams Vredesinstituut heeft in enkele van zijn rapporten op de gebreken van de huidige controle gewezen en beveelt aan om aanvullend de activiteiten van

tussenhandelaars aan controle te onderwerpen. In verscheidene internationale besluiten en richtlijnen, zoals van de VN (Verenigde Naties), de OVSE (Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa) of de EU, wordt een veel sterkere controle op de activiteiten van tussenhandelaars en aanverwante activiteiten aanbevolen. Daarbij wordt aanbevolen dat te laten doen door dezelfde diensten als de diensten die belast zijn met de eigenlijke exportcontrole. Het Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944 is ook van toepassing op tussenhandelactiviteiten, zoals blijkt uit artikel 1, tweede lid.

In dit voorstel is ervoor gekozen om tussenhandeldiensten mee te controleren. Daarbij wordt gebruikgemaakt van de impliciete bevoegdheden.

Voor het uitwerken van de controle op de tussenhandel werd gekeken naar het controlesysteem vastgelegd in de verordening 428/2009 dat de controle op de handel in goederen van tweërlei gebruik regelt.

Dit voorstel neemt ook een bepaling op over enkele aanverwante diensten: financiële diensten en vervoer. Om te voorkomen dat deze instrumenten, ter voorkoming van afwijking van de betrokken goederen, hun werking zouden verliezen, worden ze in dit voorstel van decreet overgenomen. Ook daarbij wordt gebruikgemaakt van de impliciete bevoegdheden.

Ten slotte is ervoor gekozen om een controle-instrument in te voeren op de transit van onder dit voorstel van decreet vallende goederen, oftewel het vervoer van of naar een land buiten de Europese Unie over het grondgebied van het Vlaamse Gewest, waarbij geen verandering van transportmiddel plaatsvindt. Deze goederen zijn momenteel niet onderhevig aan de Europese douanewetgeving en blijven zo onzichtbaar. Dit maakt dat het Vlaamse Gewest als logistiek knooppunt, via onze havens en luchthavens, een draaischijf van illegale wapenhandel kan worden. Daarom wordt in dit voorstel een meldingsplicht voor die goederen ingevoerd, net zoals die in Nederland bestaat. Daarmee komt dit voorstel ook tegemoet aan de internationale aanbevelingen om ook het vervoer van wapens aan controle te onderwerpen.

2. De controle op het eindgebruik

Het nut van de exportcontrole staat of valt met de mogelijkheden om het eindgebruik van de uitgevoerde goederen te kennen en te kunnen controleren.

Enerzijds wordt altijd om een eindgebruikerscertificaat gevraagd of wordt om een duidelijke verantwoording gevraagd waarom de eindgebruiker nog niet gekend kan worden.

Anderzijds wordt ook de mogelijkheid gecreëerd om het eindgebruik bij de bestemming of de eindgebruiker te controleren. Via een contractuele verbintenis laten de bestemming en de eindgebruiker controle door door de Vlaamse Regering aangewezen personen op het eindgebruik toe. Deze personen kunnen Vlaamse ambtenaren zijn, maar de open formulering laat toe dat via een samenwerkingsakkoord met de Federale Regering ambassadepersoneel of gespecialiseerd douanepersoneel deze taak vervult, of ingeval er met andere Europese landen wordt samengewerkt zelfs ambassadepersoneel van andere Europese lidstaten.

Deze regeling is geïnspireerd op het Amerikaanse Blue Lantern-programma, waarbij ambassadepersoneel of gespecialiseerd personeel van de exportadministratie op basis van een risico-analyse steekproefgewijs controles uitvoert op bestemming en eindgebruik van uitgevoerd militair materieel. Het is onmogelijk om een controle op dezelfde schaal uit te bouwen vanwege het Vlaamse Gewest. Maar anderzijds is het volume te controleren risicovolle exporten veel beperkter en kan door samenwerking op Belgisch en Europees niveau een gelijkwaardige exportcontrole bekomen worden.

3. Het in balans brengen van conflictpreventie en mensenrechtenbescherming enerzijds en economische belangen anderzijds

Het in balans brengen van conflictpreventie en mensenrechtenbescherming enerzijds en economische belangen anderzijds, gebeurt op twee sporen. Enerzijds in de beoordeling van de vergunningsaanvraag door de bevoegde overheid via de elementen die in die beoordeling betrokken worden, anderzijds in ruimere zin via stakeholders die in het wapenhandelbeleid een inbreng kunnen doen.

A. De beoordelingscriteria

Op Europees vlak wordt het belang van de mensenrechten en conflictpreventie ondersteund via het Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944 tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften voor de controle op de uitvoer van militaire goederen en technologie. Dat Gemeenschappelijk Standpunt bevat de minimale normen waaraan de controle op wapenexport naar landen buiten de EU moet voldoen. Belangrijk is er daarbij rekening mee te houden dat de beoordelingscriteria in dat standpunt de grootste gemene deler vormen, maar dat een lidstaat er strengere voorwaarden of een ruimer toepassingsgebied aan kan geven en dat een groot deel van de EU-lidstaten dat ook doen. Het GS 2008/944 geeft in artikel 3 de lidstaten onverminderd het recht om restrictievere criteria te hanteren.

In dit voorstel hebben we de criteria een striktere formulering gegeven, in tegenstelling tot de Europese criteria, die veel meer politieke bewegingsruimte laten. Die ruime formulering op Europees niveau is te verstaan als vormgeving van het compromis tussen de lidstaten, die niet wensen te komen tot een eengemaakte Europese regeling ten gevolge van de uiteenlopende nationale belangen. Maar dat is geen reden om die vage compromisformuleringen ook als dusdanig in de Vlaamse regelgeving te integreren.

Vlaanderen is gebaat bij striktere regels. Enerzijds als uitdrukking van de sterke maatschappelijke gevoeligheid op het gebied van wapenhandel en gewapende conflicten. Anderzijds zorgen strikter geformuleerde criteria ook voor meer rechtszekerheid. De bescherming van mensenrechten en conflictpreventie zijn gebaat bij het voorkomen van al te veel rek op de beoordelingscriteria. De beoordelingscriteria in dit voorstel zijn gebaseerd op de criteria die vervat zijn in het Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944, maar met een striktere formulering om voor meer rechtszekerheid te zorgen. Er wordt duidelijk gesteld dat de vergunning wordt verworpen als een van de criteria vervuld is. Dat maakt dat de politieke overheid geen eindeloze interpretatievrijheid heeft en dat een marginale toetsing door de rechtbank mogelijk wordt gemaakt. De voorgeschiedenis van de wet op het federale niveau laat zien dat zo'n creatieve interpretatie ten voordele van specifieke economische belangen, waarbij in de praktijk de criteria opzij worden geschoven, geen onbestaand risico is. Een striktere formulering, zoals ook in de oorspronkelijke versie van de wet van 1991, biedt in combinatie met de mogelijkheid van rechterlijke toetsing, een stok achter de deur om de toepassing van het voorstel van decreet te garanderen.

Maar ook de industrie en de beleidsvoerders hebben in deze materie belang bij duidelijkere aflijningen. Duidelijke criteria maken op voorhand voorspelbaar wat kan en wat niet. Dat laten afhangen van hoeveel politieke discussie er over bepaalde vergunningen ontstaat, zorgt ook voor een onvoorspelbaar klimaat voor de industrie, waarin zekerheid of een bepaalde export wel of niet kan, onmogelijk op voorhand te geven is. Te meer daar de impact van die striktere criteria op het bestaande vergunningsbeleid relatief beperkt zal zijn. De striktere criteria dienen dan ook vooral om uitschuivers in de toekomst te vermijden.

Tevens is ervoor gekozen om een voorzorgsprincipe te hanteren, waarbij naar de situatie in een land wordt gekeken, in plaats van een causaliteitsprincipe, waarop naar de gevolgen van de uitvoer van de producten gekeken wordt. Het causaliteitsprincipe heeft als

belangrijk nadeel dat het de beoordeling beperkt tot de onmiddellijk kenbare gevolgen, terwijl de impact van een levering vaak niet voorspelbaar is op langere termijn. Het causaliteitsprincipe hanteren kan dus leiden tot zeer ongelukkige beslissingen, waarvan men achteraf moet toegeven dat de uitvoer beter niet was toegestaan. Wapens en aanverwante goederen en diensten zijn nu eenmaal een gevoelige materie, waarbij een foute beslissing een zware impact kan hebben. Daarom wordt gekozen voor een voorzorgsprincipe, waarbij een risicobeoordeling op basis van de situatie in het land van bestemming of van eindgebruik wordt gemaakt. Het voorzorgsprincipe was trouwens vervat in de criteria van de oorspronkelijke versie van de wet van 1991.

De beoordelingscriteria worden ook duidelijker geformuleerd dan in de huidige wet. In de huidige wet was het bijvoorbeeld onduidelijk wanneer het ging over het land van bestemming of het land van eindgebruik. Die onduidelijkheid wordt in dit voorstel verholpen. Daarbij is ervoor gekozen om een voorzorgsprincipe te hanteren en rekening te houden met de situatie in zowel het land van bestemming als het land van eindgebruik.

Voor de potentiële aanvragers wordt voorzien in een adviesprocedure die het beleid van de Vlaamse Regering voor de defensie-industrie voorspelbaarder moet maken. De procedure in artikel 17, §1, geeft de mogelijkheid om een voorafgaand advies te vragen over een concrete transactie die men plant. Die procedure kan pijnlijke verrassingen, waarbij een duur product wordt gemaakt om vervolgens te constateren dat het niet geleverd mag worden, voorkomen.

Dat moet leiden tot een grotere voorspelbaarheid voor de aanvragers, maar totale zekerheid kan niet worden gegeven. Omstandigheden kunnen wijzigen en leiden tot een ander besluit. Bijgevolg gaat het om een advies dat de Vlaamse Regering niet bindt in haar besluitvorming over de eigenlijke vergunning.

Tevens wordt bepaald dat de Vlaamse Regering zelf actief aan informatievoorziening doet, wanneer zich ernstige wijzigingen in omstandigheden voordoen die tot een andere beoordeling dan voordien leiden voor bepaalde landen en eindgebruikers.

B. Het betrekken van de stakeholders

De Vlaamse overheid moet in haar beoordeling van vergunningsaanvragen de afweging maken tussen het belang van conflictpreventie en mensenrechtenbescherming enerzijds en de economische belangen anderzijds. In de relatie aanvrager-overheid komt enkel de stakeholder met de economische belangen aan bod. De stakeholders die de belangen van conflictpreventie en mensenrechtenbescherming nastreven, moeten via andere mechanismes betrokken worden. Om die reden is in dit voorstel een ruime rapportage aan het parlement en het publiek opgenomen, evenals een vorderingsrecht voor vredes- en mensenrechtenorganisaties.

In het voorstel wordt voorzien in een maandelijkse rapportage met betrekking tot de toegekende en geweigerde vergunningen, wat een actuele reactie mogelijk maakt, en in een ruimere zesmaandelijkse en jaarlijkse rapportage.

De rapportage moet de Vlaamse volksvertegenwoordigers, het Vlaams Vredesinstituut, vredes- en mensenrechtenorganisaties, de media en andere geïnteresseerde burgers of groepen de mogelijkheid geven op een geïnformeerde wijze aan het politieke en publieke debat over het wapenhandelbeleid te participeren. De informatie moet gedetailleerd genoeg zijn om na te gaan hoe de Vlaamse Regering de criteria toepast en om inzicht te krijgen in de handelsstromen in hun verschillende aspecten.

Om de toepassing van dit voorstel van decreet na te gaan is daarom, naast rapportage over de toegekende en geweigerde vergunningen, voorzien in specifieke rapportage over

de antwoorden van de Vlaamse Regering op adviesvragen en vragen over de toepasselijkheid van dit voorstel van decreet volgens artikel 17, evenals over de vrijstellingen voor niet-essentiële goederen en niet-essentiële onderdelen. Het jaarlijkse verslag bevat ook een specifiek onderdeel over de toepassing van de beoordelingscriteria.

Inzicht in de handelsstromen komt in de eerste plaats van het geven van gedetailleerde gegevens over elke toegestane en geweigerde transactie. Het huidige beleid kiest voor het niet publiceren van gedetailleerde informatie over aanvrager, producten en eindgebruiker en verantwoordt dit op grond van bescherming van gevoelige commerciële informatie. Maar in de praktijk zijn in de huidige verslaggeving de aanvragers grotendeels identificeerbaar voor wie de sector kent en dus ook voor de concurrenten. Wie minder dicht bij de defensiesector staat, maar wel een belang heeft, zoals parlementsleden of vredes- en mensenrechtenorganisaties, zit bijgevolg met een informatieachterstand. Het achterhouden van gedetailleerde gegevens werkt in de praktijk niet ter bescherming tegen concurrenten, maar wel bij het weren van andere stakeholders uit het debat.

Jaren geleden vond een zelfde discussie plaats over de milieuvergunningen. Milieuvergunningen werden ook geheim gehouden met als argument de bescherming van gevoelige bedrijfsinformatie. Nu worden al een kleine twintig jaar de milieuvergunningen openbaar gemaakt zonder dat dat tot problemen heeft geleid. En de openbaarmaking heeft sindsdien tot een grotere betrokkenheid van andere stakeholders, zoals de milieubeweging, geleid én tot een beter milieubeleid.

Stakeholders uit het debat weren mag niet de bedoeling zijn. In dit voorstel wordt er van uitgegaan dat een degelijk wapenhandelbeleid gepaard moet gaan met een grotere informatiegeelijkheid tussen alle stakeholders.

Verder wordt er ook voor gekozen om voor een beter totaalbeeld te zorgen. Enerzijds door ervoor te zorgen dat de gebruikers van algemene overdrachtsvergunningen niet uit het beeld verdwijnen. Zij moeten om de zes maanden aan de Vlaamse overheid rapporteren, die deze informatie in haar publieke rapportage kan verwerken.

Anderzijds wordt ook de transit door het Vlaamse Gewest van aan dit voorstel van decreet onderworpen goederen zichtbaar gemaakt en wordt specifieke aandacht gevraagd voor tussenhandel, de uitvoer van intellectuele eigendom en technische bijstand, alsook productiecapaciteit voor aan dit voorstel van decreet onderworpen goederen.

Deze informatie moet parlementsleden en andere stakeholders een ruim inzicht geven in de verschillende aspecten van de handel in aan dit voorstel van decreet onderworpen goederen en hen in staat stellen aan het debat erover te participeren. Het wapenhandelbeleid mag geen onderonsje tussen de bevoegde minister, zijn diensten en de industrie zijn.

Ten slotte krijgen de vredes- en mensenrechtenorganisaties de mogelijkheid om voor de rechtbank op te komen tegen flagrante overtredingen van dit voorstel van decreet.

De voorgeschiedenis op federaal niveau van de wapenexportwetgeving heeft aangetoond dat een nauwe relatie tussen overheid en industrie kan leiden tot een opzijschuiven van de wettelijk vastgelegde criteria, en dus van de belangen van conflictpreventie en mensenrechtenbescherming. De rechterlijke macht of de Raad van State hun rol laten spelen, kan geen kwaad. Rechters kunnen weliswaar enkel een marginale toetsing van de beslissing over een vergunning doen, maar het strikter formuleren van de criteria zorgt ervoor dat dat ook kan op basis van dit voorstel van decreet. Verder is een rechterlijke toetsing vooral een stok achter de deur bij het flagrant negeren van de decretaal vastgelegde criteria.

Opdat in deze flagrante gevallen zo'n toetsing aan de rechter kan worden gevraagd, moeten de stakeholders ook toegang krijgen tot de rechtbank of de Raad van State. Momen-

teel is, gezien de strikte interpretatie van het vereiste belang, de enige stakeholder die toegang heeft tot de rechtbank of de Raad van State, de aanvrager van de vergunning. Daarom wordt in dit voorstel van decreet expliciet een vorderingsrecht opgenomen voor verenigingen die zich statutair tot doel stellen de mensenrechten te verdedigen of vrede te bevorderen en die ook een daadwerkelijke activiteit daartoe ontwikkelen.

4. Het handhavingsbeleid en de strafbepalingen

Voor het handhavingsbeleid is ervoor gekozen om de ambtenaren van de bevoegde diensten enkel een ruime toezichtbevoegdheid te geven en geen opsporingsbevoegdheid. Daarmee worden de aanbevelingen gevolgd uit het handhavingsrapport, een studie van december 2009 door het Interuniversitair Centrum voor Wetgeving in opdracht van het Departement Bestuurszaken.

Die keuze houdt wel in dat met de federale overheid een samenwerkingsakkoord wordt gesloten om de ambtenaren van de Administratie Douane en Accijnzen opsporingsbevoegdheid te geven.

In de strafbepalingen is ervoor gekozen te differentiëren tussen het schenden van een embargo, het uitvoeren van transacties zonder vergunning of in strijd ermee, en andere inbreuken op dit voorstel van decreet (bijvoorbeeld ten aanzien van de informatieverplichtingen).

5. De bevoegdheid van het Vlaamse Gewest en het gebruik van impliciete bevoegdheden (artikel 10, bijzondere wet 8 augustus 1980)

Een extra moeilijkheid is de bevoegdheidsverdeling tussen het federale niveau en de gewesten, die vaak onduidelijk is en soms een coherent beleid bemoeilijkt. Daarom wordt in een aantal gevallen gebruikgemaakt van de impliciete bevoegdheden om toch een coherente regeling te kunnen bewerkstelligen. Het impliceert ook dat delen van de wet van 5 augustus 1991 van kracht blijven.

Het gebruik van impliciete bevoegdheden betekent dat de gewestelijke decreetgever een bevoegdheid uitoefent die tot de residuaire bevoegdheid van de federale overheid behoort. Dat is in toepassing van artikel 10 in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Daartoe is vereist dat de toekenning van dat recht noodzakelijk is om het beleid van het gewest inzake internationale wapenhandel tot een goed einde te brengen. Bovendien moet de betreden federale aangelegenheid zich tot een gedifferentieerde regeling lenen en mag de weerslag van de betrokken bepalingen op die aangelegenheid slechts marginaal zijn.

Zo bevat de geregionaliseerde bevoegdheid voor ‘in-, uit- en doorvoer van wapens, munitie, en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie evenals van producten en technologieën voor tweërlei gebruik’ in zijn strikte interpretatie niet de tussenhandeldiensten.

Toch wordt de controle op tussenhandeldiensten in internationale regelgeving en soft law voorgeschreven. Vaak wordt daarbij aangeraden om deze controle te laten gebeuren door dezelfde diensten die ook de controle op de exportwetgeving doen. Zoals eerder gesteld werd, is het gebrek aan controle op de activiteiten van de tussenhandelaars een grote lacune. Voor een effectief en coherent beleid inzake internationale handel in vuurwapens voor civiel gebruik, defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie is het noodzakelijk om de activiteiten van tussenhandelaars aan controle te onderwerpen. In dit voorstel van decreet is er dan ook voor gekozen om de tussenhandelactiviteit ook op gewestelijk niveau aan controle te onderwerpen.

Deze aangelegenheid leent zich tot een gedifferentieerde regeling, naar analogie van de controle op wapenhandelaars. De erkenning van wapenhandelaars is federaal geregeld, hun internationale handelsactiviteiten worden door de gewestregeringen gecontroleerd. Zo is momenteel ook de controle op tussenhandeldiensten met betrekking tot producten voor tweërlei gebruik gewestelijk georganiseerd, in afspraak met de federale overheid.

Wat dan federaal blijft, is de erkenning van de hoedanigheid van tussenhandelaar, vervat in artikel 10 van de wet van 5 augustus 1991. Dit via impliciete bevoegdheden op gewestelijk vlak organiseren zou een leemte doen ontstaan wat betreft de Belgen die in het buitenland gevestigd zijn en van daaruit tussenhandeldiensten leveren. Bijgevolg is de meest functionele werkverdeling tussen het federale en het gewestelijke niveau om op federaal niveau de controle op de betrouwbaarheid en beroepsbekwaamheid van de personen te laten plaatsvinden en op het gewestelijk niveau de controle op de in dat gewest plaatsvindende activiteiten.

De weerslag van die bevoegdheidsuitoefening op deze federale materie is slechts zeer klein. Deze materie kan bijgevolg in dit voorstel van decreet geregeld worden.

Dit voorstel neemt ook twee bepalingen over uit de voormalige wet van 5 augustus 1991 en het uitvoeringsbesluit met betrekking tot aanverwante diensten.

Ten eerste de bepaling in artikel 14 dat krediet- en verzekeringsinstellingen alleen definitief deel kunnen hebben aan een transactie waarop dit voorstel van decreet betrekking heeft onder de opschortende voorwaarde dat de begunstigde van het krediet of van de verzekering een geldige vergunning heeft verkregen, op het ogenblik dat zijn contract definitief geworden is en er een begin van uitvoering aan moet worden gegeven.

Die bepaling is een belangrijk controlemiddel tegen afwendings van goederen en bijgevolg noodzakelijk voor een coherent wapenexportbeleid. Het betreft slechts een zeer beperkt aantal financiële diensten die makkelijk gedifferentieerd kunnen worden van het gros van financiële diensten. De weerslag op de federale bevoegdheid is bijgevolg gering.

De tweede bepaling komt uit het uitvoeringsbesluit van 8 maart 1993 en stelt dat schepen die defensiegerelateerde goederen aan boord hebben geen Belgische haven mogen verlaten zonder een vaarplan met de toekomstige havens waar goederen worden afgeladen. Een zelfde regeling geldt voor vliegtuigen. Opnieuw is dat een belangrijk controlemiddel, gericht tegen afwendings van de goederen en noodzakelijk voor een coherent wapenexportbeleid. Het feit dat die bepaling verdwijnt, aangezien het KB zijn toepassing verliest met de invoering van een nieuw decreet, maakt het noodzakelijk deze bepaling in het voorstel van decreet op te nemen. Het betreft een eenvoudig onderscheidbare categorie van schepen en vliegtuigen, waardoor een gedifferentieerde regeling mogelijk is. Het vragen van de voorlegging van één document heeft slechts een zeer geringe weerslag op de federale bevoegdheden inzake vervoer.

In beide gevallen kunnen bepalingen ingevoegd worden in het voorstel van decreet.

Ten slotte wordt ook een beroep gedaan op de impliciete bevoegdheden bij de invoering van een vorderingsrecht voor verenigingen. Vanuit het voornemen om alle stakeholders in het wapenhandelbeleid op een gelijke wijze te betrekken en om een rechterlijke controle op het overheidsbeleid praktisch mogelijk te maken, is het invoeren van een vorderingsrecht noodzakelijk voor een coherent wapenexportbeleid. De regeling van de toegang tot de rechtbank maakt een gedifferentieerde regeling mogelijk. Nu reeds bestaan er in verscheidene wetgevingen specifieke vorderingsrechten (bijvoorbeeld in de milieuwetgeving, consumentenwetgeving en de antidiscriminatiewetgeving). Ook in dit voorstel van decreet kan een specifiek vorderingsrecht ingevoerd worden, zonder dat dit een grote weerslag heeft op de federale bevoegdheid om de toegang tot de rechtbanken te regelen.

6. Wat blijft behouden van de oude Wapenhandelwet van 5 augustus 1991?

De oude wet op de wapenhandel blijft natuurlijk in zijn geheel bestaan voor de federale overheid wat betreft wapens van de politie en het leger. Ook blijft de erkenning van tussenhandelaars, inclusief de strafbepalingen, bestaan voor Belgen die in het buitenland gevestigd zijn en van daaruit tussenhandeldiensten verrichten die geen aanknopingspunt hebben met het territorium van een van de gewesten.

Voor het Vlaamse Gewest blijft enkel artikel 10 van de wet van kracht. Dat artikel regelt de voorafgaande vergunning voor uitvoer en de erkenning van tussenhandelaars. Er kan voor gekozen worden om ook dit artikel via gebruikmaking van de impliciete bevoegdheden in dit voorstel van decreet op te nemen. Het lijkt echter efficiënter die erkenning samen met die van wapenhandelaar te regelen op het federale niveau. Aan de federale wetgever kan gesuggereerd worden dat te integreren in de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

In dit artikel worden definities gegeven. Het betreft de volgende begrippen:

- 1° overdracht: aanpassing van artikel 3, 2°, richtlijn 2009/43;
- 2° in-, uit- en doorvoer: gebaseerd op artikel 1 van de wet van 5 augustus 1991;
- 3° transit: nieuw, met definitie overlading uit voorstel verordening tot uitvoering artikel 10, VN Vuurwapenprotocol. Er is gekozen voor een nieuw begrip, omdat aan de begrippen ‘overlading’ en ‘doorvoer’ een wisselende betekenis wordt gegeven. Zo heeft het begrip ‘overlading’ in de Europese douanewetgeving een zelfde betekenis als in de Belgische wetgeving aan ‘doorvoer’ wordt gegeven en wordt ‘doorvoer’ vaak als algemeen begrip gehanteerd. Om begripsverwarring te vermijden, is voor een nieuwe term gekozen;
- 4° tussenhandeldiensten: dit is een aangepaste definitie gebaseerd op artikel 10 uit de wet van 5 augustus 1991;
- 5° land van bestemming: land waar de goederen overgedragen worden aan de bestemming;
- 6° land van eindgebruik: land waar de eindgebruiker zich bevindt of waar hij de goederen gaat gebruiken;
- 7° land van oorsprong: land van waaruit de goederen ingevoerd worden;
- 8° bestemming: natuurlijke of rechtspersoon die juridisch aansprakelijk is voor de ontvangst van de goederen;
- 9° eindgebruiker: de verst kenbare bestemming. Deze definitie maakt duidelijk dat een zekere inspanning moet worden gedaan om de eindgebruiker te kennen. Een invulling daarvan wordt in artikel 13 gegeven;
- 10° aanvrager: de persoon die een vergunning of certificaat aanvraagt volgens dit decreet;
- 11° leverancier: natuurlijke of rechtspersoon die juridisch aansprakelijk is voor de levering van de goederen;
- 12° gecertificeerde onderneming: definitie uit artikel 9, richtlijn 2009/43;
- 13° vuurwapens voor civiel gebruik: vuurwapens voorkomend op de volgens artikel 4, §2, door de Vlaamse Regering vastgelegde lijst, inclusief onderdelen, toebehoren en munitie. Het werken met een lijst in plaats van verwijzingen, is het eenvoudigst, omdat hier rekening moet worden gehouden met zowel de nationale, de Europese als de internationale regelgeving;

- 14° defensiegerelateerd product: verwijzing naar de lijst in de bijlage bij richtlijn 2009/43/EG en naar de aanpassingsprocedure. Op deze manier wordt steeds naar de meest recente versie verwezen;
- 15° ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie: deze definitie is geïnspireerd op de bestaande catch-all uit het KB ter uitvoering van de wet van 5 augustus 1991 en de uitvoeringsbepaling 6 van het GS 2008/944;
- 16° technologie: definitie uit de wet van 11 september 1962, met als specificering de vermelding van technische bijstand en de overdracht van intellectuele eigendomsrechten voor de productie onder licentie;
- 17° technische bijstand: gebaseerd op de definitie uit het Gemeenschappelijk Optreden 2000/401/CFSP;
- 18° niet-essentiële goederen: materieel dat geen bijdrage levert tot de militaire operationaliteit van de militaire eindgebruiker. Met deze definitie is het mogelijk die goederen uit de catch-allformulering in punt 15 uit te sluiten, waarbij controle een overdreven maatregel zou vormen. Daarbij wordt gedacht aan algemeen verkrijgbare gebruiks-goederen die toevallig voor een militaire eindgebruiker bestemd zijn.

Deze algemene definitie heeft geen rechtstreeks effect op de aan controle onderworpen producten, maar moet door de overheid ingevuld worden. Ze dient dus als omschrijving van de bevoegdheid voor de Vlaamse overheid om goederen uit te sluiten van controle. Die uitsluitingbevoegdheid kan de Vlaamse Regering uitoefenen via het samenstellen van een lijst volgens artikel 4, §3, tweede lid, en via de adviesprocedure in artikel 17, §2.

Het samenstellen van deze lijst als een alomvattend instrument is niet haalbaar. Het is de bedoeling om via beslissingen van de bevoegde dienst via de adviesprocedure in artikel 17, §2, een jurisprudentie te laten groeien, waaraan de Vlaamse Regering vastere vorm kan geven door in de praktijk veel voorkomende producten op een lijst op te nemen;

- 19° producten voor tweërlei gebruik: verwijzing naar de lijst in de bijlage I bij verordening (EG) nr. 428/2009 en naar de aanpassingsprocedure. Op die manier wordt steeds naar de meest recente versie verwezen;
- 20° niet-essentiële onderdelen: deze goederen zijn onderdelen die in defensiegerelateerde producten worden geïntegreerd, maar daarin slechts een zeer beperkte, eenvoudig vervangbare en weinig belangrijke rol spelen. Weinig belangrijk impliceert dat zij weinig effect hebben op de militaire operationaliteit en de effectiviteit daarvan. Zeer beperkt en eenvoudig vervangbaar impliceert dat zij in verhouding tot het eindproduct daarvan een klein deel uitmaken en niet speciaal ontworpen of volgens specifieke normen geproduceerde onderdelen vormen. Het zijn in principe wel defensiegerelateerde producten, maar er worden lichtere uitvoerbepalingen aan opgelegd krachtens artikel 4, §9, richtlijn 2009/43/EG.

Artikel 3

Paragraaf 1: deze paragraaf stelt de vergunningsplicht in met betrekking tot overdracht, invoer, uitvoer en doorvoer van vuurwapens voor civiel gebruik, defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie. Aanknopingspunt is dat die activiteit plaats vindt op het grondgebied van het Vlaamse Gewest.

De volgende paragrafen regelen enkele afwijkende situaties die door Europese of internationale wetgeving geregeld worden.

Deze activiteiten met betrekking tot producten van tweërlei gebruik zijn rechtstreeks aan vergunning onderworpen door verordening 428/2009 met betrekking tot goederen voor tweërlei gebruik.

Paragraaf 2: het Benelux-verdrag staat geen vergunningsregeling toe.

Paragraaf 3: volgens de toepasselijke richtlijnen kan de aanvraag van een invoer- en een overdrachtsvergunning in het Vlaamse Gewest vereist worden. Die werkwijze blijft mogelijk, maar een soepelere regeling, waarbij de doorvoer toegestaan wordt op basis van een invoervergunning van de EU-lidstaat van bestemming, lijkt anderzijds meer in overeenstemming met de geest van de Europese regeling.

Paragraaf 4: richtlijn 2009/43 staat niet toe de lijst van defensiegerelateerde producten, onderworpen aan een overdrachtsvergunning, uit te breiden. Bijgevolg moet het ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie vrijgesteld worden van vergunning.

Overdracht van vuurwapens voor civiel gebruik blijven aan de vergunningsregeling in §1 onderworpen, conform richtlijn 91/477.

Paragraaf 5: deze paragraaf stelt de vergunningsplicht in met betrekking tot tussenhandeldiensten met betrekking tot vuurwapens voor civiel gebruik, defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie. Aanknopingspunt is dat die activiteit plaats vindt op het grondgebied van het Vlaamse Gewest of door wie in het Vlaamse Gewest gevestigd is.

Tussenhandeldiensten voor producten van tweërlei gebruik zijn rechtstreeks aan vergunning onderworpen door verordening 428/2009 met betrekking tot goederen voor tweërlei gebruik.

Voor dit artikel wordt gebruikgemaakt van de impliciete bevoegdheden.

Paragraaf 6: de goederen in transit vallen onder de oude wetgeving buiten alle controle. Dat laat veel ruimte voor illegale wapenhandel die via het Vlaamse Gewest, als belangrijk logistiek knooppunt, passeert.

De bedoeling van die meldingsplicht is de transit zichtbaar te maken en, indien nodig, ingrijpen mogelijk te maken. Een meldingsplicht van de vrachten, en sanctionering wanneer daaraan niet voldaan wordt, is daarbij de minst ingrijpende oplossing.

Artikel 4

Paragraaf 1 en 2: beide paragrafen vormen een omzetting van richtlijn 91/477/EEG. Die richtlijn verdeelt civiele vuurwapens onder in verboden wapens, vergunningsplichtige wapens en wapens, vrij van vergunning.

Wel wordt met lijsten gewerkt en niet met een verwijzing naar de bijlage bij de richtlijn, om de integratie met onder andere regelgeving vallende lijsten mogelijk te maken zoals die van de federale Wapenwet enzovoort.

Paragraaf 3: de definitie van ‘ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie’ vormt de catch-allbepaling. Die definitie zorgt ervoor dat een breed palet aan goederen en diensten aan controle wordt onderworpen.

Het eerste lid van deze paragraaf voorziet in de mogelijkheid om een lijst van producten en productcategorieën op te stellen, om zo de voorspelbaarheid voor de vergunningsplichtigen te vergroten. De reikwijdte van de vergunningsplicht wordt echter bepaald door de definitie en kan niet met verwijzing naar de in het eerste lid genoemde lijst ingeperkt worden.

Ingeval daardoor goederen onder vergunningsplicht komen die niet bijdragen aan de militaire operationaliteit, bijvoorbeeld gewone consumptiegoederen, voorziet het tweede lid in de mogelijkheid om deze niet-essentiële goederen uit te sluiten van de vergunningsplicht. Enerzijds kan de Vlaamse Regering een permanente vrijstelling geven voor dergelijke producten wanneer een producent of uitvoerder via de procedure volgens artikel 17, §2, een beoordeling vraagt of zijn product onder de vergunningsplicht volgens dit decreet valt. Anderzijds kan de Vlaamse Regering een vrijstelling verlenen door een lijst van zulke niet-essentiële producten op te stellen. Deze lijst zal onmogelijk alle mogelijke producten omvatten, maar heeft de bedoeling een vaststaande of regelmatige praktijk bij de beoordelingen volgens artikel 17, §2, in een permanente vrijstelling om te zetten.

Artikel 5

Paragraaf 1: deze paragraaf zet artikel 4, §1, van richtlijn 2009/43/EG om. De enige vereiste om defensiegerelateerde goederen over te dragen van de ene EU-lidstaat naar de andere is een overdrachtsvergunning in de lidstaat van oorsprong.

Paragraaf 2: om controle ten behoeve van de openbare orde en openbare veiligheid mogelijk te maken wordt een meldplicht ingevoerd.

Het is de lidstaten volgens artikel 4, §1, richtlijn 2009/43/EG nog steeds toegestaan om zulke maatregelen te treffen. Ook artikel 8, §2, van die richtlijn voorziet in de mogelijkheid om aanvullende gegevens op te vragen over de producten die worden overgedragen.

Wel moet daarbij het non-discriminatiebeginsel toegepast worden en mag de meldplicht geen zwaardere verplichting zijn dan de meldplicht die geldt voor soortgelijke producten, vervaardigd door lokale producenten. Daarom wordt voor de Vlaamse Regering ook in de mogelijkheid voorzien om een deel van de defensiegerelateerde goederen vrij te stellen van de meldplicht.

Artikel 6

Paragraaf 1: deze paragraaf zet artikel 4, §4, van richtlijn 2009/43/EG om en wijst de daarin opgenomen mogelijkheden voor overdrachtsvergunningen aan als vormen van toestemming voor de overdracht van defensiegerelateerde producten.

Paragraaf 2: deze paragraaf stelt in het eerste lid de draagwijdte van de toelating en de voorwaarden verbonden aan de uitvoer uit de EU van de overgedragen goederen vast. Artikel 4, §6, van richtlijn 2009/43/EG voorziet in de mogelijkheid om aan de overdrachtsvergunningen beperkingen van de uitvoer van defensiegerelateerde producten aan derde landen te verbinden, gezien onder meer de risico's die de overdracht met zich meebrengt voor het behoud van mensenrechten, vrede, veiligheid en stabiliteit. Daarom wordt bepaald dat bij een dergelijke uitvoer de toestemming van de Vlaamse Regering moet worden gevraagd en dat controle op het eindgebruik door door het Vlaamse Gewest aangewezen personen moet worden toegelaten.

Het tweede lid legt de basisvoorwaarden vast voor de beoordeling van de vraag om toestemming van de uitvoer. Zij geschiedt op gelijke wijze als voor de uitvoer vanuit het Vlaamse Gewest.

Paragraaf 3: voor niet-essentiële onderdelen kan de toestemmingsvereiste, bepaald in §2, vervangen worden door een meldingsplicht bij wederuitvoer. De definitie van niet-essentiële onderdelen impliceert wel dat dat een uitzonderingsregeling is en dat die beperkt moet worden geïnterpreteerd. De Vlaamse Regering moet ook volgens artikel 23, §5, en artikel 22, §4, aan het Vlaams Parlement rapporteren in welke gevallen ze van die uitzonderingsregeling gebruikmaakt.

Met deze paragraaf wordt artikel 4, §9, van richtlijn 2009/43/EG omgezet. De Vlaamse Regering stelt de nadere regels voor de meldingsplicht vast. Deze melding moet minstens de informatie bevatten, nodig voor de rapportage vermeld in artikel 23, §3.

Paragraaf 4: aan degene die van een overdrachtsvergunning gebruik maakt, wordt de verplichting opgelegd alle beperkingen en voorwaarden aan de bestemming mee te delen. Deze paragraaf zet artikel 8, §1, van richtlijn 2009/43/EG om.

Artikel 7

Paragraaf 1: deze paragraaf regelt de algemene overdrachtsvergunning voor defensiegerelateerde producten en zet artikel 5, §1, richtlijn 2009/43/EG om.

Paragraaf 2: deze paragraaf somt de gevallen op waarvoor de Vlaamse Regering een algemene overdrachtsvergunning voorziet en zet artikel 5, §§2 en 3, richtlijn 2009/43/EG om.

Paragraaf 3: deze paragraaf is gebaseerd op artikel 4, §9, richtlijn 2009/43/EG.

Paragraaf 4: deze paragraaf zet artikel 15, richtlijn 2009/43/EG, om. De regeling van de gecertificeerde ondernemingen berust op een systeem van wederzijdse erkenning, wat inhoudt dat enkel de lidstaat waarin ze gevestigd zijn voor de beoordeling van deze ondernemingen bevoegd is. Dit artikel voorziet in een vrijwaringsprocedure voor het geval de Vlaamse Regering serieuze aanwijzingen heeft dat er problemen zijn met een gecertificeerde onderneming uit een andere lidstaat.

Artikel 8

Dit artikel regelt de globale overdrachtsvergunning voor defensiegerelateerde producten en zet artikel 6, richtlijn 2009/43/EG om.

Artikel 9

Dit artikel regelt de individuele overdrachtsvergunning voor defensiegerelateerde producten en zet artikel 7, richtlijn 2009/43/EG om.

Artikel 10

Dit artikel regelt de overdracht van civiele vuurwapens volgens artikel 11, richtlijn 91/477/EEG, en wat munitie betreft volgens het gelijksoortige artikel 10, richtlijn 93/15/EEG. In principe is enkel overdracht mogelijk op voorwaarde dat een individuele overdrachtsvergunning wordt afgeleverd door de lidstaat van oorsprong. Elke lidstaat kan bepalen welke vuurwapens of munitie aan een vergunning onderworpen zijn voor de overdracht naar haar grondgebied.

Voor de Vlaamse regeling geldt dat alle vuurwapens opgenomen in de lijst volgens artikel 4, §2, vergunningsplichtig zijn zowel wat betreft overdracht naar een andere lidstaat als voor de overdracht naar het Vlaamse Gewest.

Paragraaf 1 legt dit principe vast.

Paragraaf 2: deze paragraaf geeft de voorwaarden weer: punt 1 zorgt voor coherentie met de wet van 8 juni 2006;

punt 2 vraagt:

- bij overdracht vanuit het Vlaamse Gewest de voorlegging van een vergunning van de lidstaat van bestemming, wanneer die de overbrenging volgens artikel 11, 4°, richtlijn 91/477/EEG, of artikel 10, 4°, richtlijn 93/15/EEG, aan vergunning is onderworpen;
- bij overdracht naar het Vlaamse Gewest de voorlegging van de vergunning volgens artikel 11, 2°, van richtlijn 91/477/EEG, of artikel 10, 2°, richtlijn 93/15/EEG;

punt 3 en 4 zetten artikel 11, 2°, van richtlijn 91/477/EEG, en artikel 10, 2°, richtlijn 93/15/EEG, om en vragen om de daarin vastgelegde gegevens voor een vergunning, naargelang de aanvrager het statuut van wapenhandelaar heeft of niet.

Paragraaf 3: deze paragraaf geeft de weigeringsgrond weer voor een vergunning.

Paragraaf 4: deze paragraaf zet de uitzonderingsregeling om, vastgelegd in artikel 12, richtlijn 91/477/EEG, en artikel 11, richtlijn 93/15/EEG.

Artikel 11

Dit artikel regelt de invoer van vuurwapens voor civiel gebruik, defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel.

Paragraaf 1: deze paragraaf stelt als voorwaarde een individuele invoervergunning.

Paragraaf 2: deze paragraaf regelt de vergunningsvoorwaarden voor de vuurwapens voor civiel gebruik. Dit gebeurt op een gelijklopende wijze als de overdracht naar het Vlaamse Gewest.

Paragraaf 3: deze paragraaf regelt de vergunningsvoorwaarden voor defensiegerelateerde producten en zorgt voor coherentie met de federale Wapenwet.

Paragraaf 4: deze paragraaf bevat de weigeringsgronden, gelijklopend aan de weigeringsgronden bij een overdracht naar het Vlaamse Gewest.

Artikel 12

Paragraaf 1: de uitvoer of doorvoer van vuurwapens voor civiel gebruik, defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie is enkel toegestaan mits een individuele uitvoervergunning.

Paragraaf 2: het eindgebruik en de eindgebruiker van de goederen vormen één van de belangrijkste beoordelingselementen. Deze paragraaf stelt een informatieverplichting in. Het eindgebruikercertificaat uit artikel 13 is een controle-instrument op deze informatie, maar de informatieverplichting is niet beperkt tot het overhandigen van dat eindgebruikercertificaat.

Alle gegevens waarover de vergunningsaanvrager beschikt of die hij redelijkerwijze kan verwerven over het eindgebruik, moeten in elke stand van de procedure meegedeeld worden. Het overhandigen van een eindgebruikercertificaat ontslaat de aanvrager niet van het verder nakomen van de informatieverplichting. Informatie achterhouden of nalaten die mee te delen is een inbreuk op de informatieverplichting en is strafbaar volgens de bepalingen in artikel 31.

Paragraaf 3. Deze paragraaf geeft de minimale voorwaarden weer waaraan een vergunningsaanvraag moet voldoen.

Punt 1: dit punt vereist de nodige documenten om de hoedanigheid van de aanvrager na te gaan en zo te controleren of hij in overeenstemming met de federale Wapenwet handelt, of er geen problemen van openbare orde of openbare veiligheid zijn en of de aanvrager betrouwbaar is.

In het geval dat de aanvrager geen wapenhandelaar of gecertificeerde ondernemer is, wordt een voorafgaande vergunning gevraagd, afgeleverd door de minister van Justitie, zoals bepaald in artikel 10 van de wet van 5 augustus 1991 betreffende de in-, uit- en doorvoer van en de bestrijding van illegale handel in wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie.

Het huidige decreet moet deze wet vervangen maar kan dat niet volledig. Op zich zou deze voorafgaande vergunningsprocedure ook op Vlaams niveau geregeld kunnen worden, maar gezien de samenhang met de procedure voor wapenhandelaars is er hier voor gekozen om deze procedure bij de federale minister van Justitie te laten.

Punt 2 en 3: zowel een eindgebruikercertificaat als een invoerdocument van het land van bestemming wordt gevraagd. Gezien het belang van het eindgebruik in de beoordeling van de vergunningsaanvraag vanuit het perspectief van conflictpreventie, lijkt het ons nodig om altijd een eindgebruikercertificaat te laten voorleggen.

Dit in tegenstelling met de huidige praktijk, waarbij een internationaal invoercertificaat als voldoende wordt geacht. Deze praktijk heeft in het verleden echter tot behoorlijk wat discussie geleid en draagt de controle op het eindgebruik over aan het volgende land van bestemming. Dat draagt echter het gevaar van vergunningsshopping in zich. Door altijd de overhandiging van een eindgebruikercertificaat te vragen, blijft ook de beoordeling van het eindgebruik ten volle bij de Vlaamse Regering. Het internationaal invoercertificaat dient net als een invoervergunning van het land van bestemming als controlemiddel op de toestemming van het land van bestemming voor de transactie.

Punt 4: om na te gaan of de doorvoer berust op een legale basis, wordt in dit geval aanvullend een uitvoervergunning van het land van oorsprong gevraagd.

Punt 5: om na te gaan of beperkingen op de wederuitvoer vanwege de leverancier of het land van oorsprong gerespecteerd worden, wordt de voorlegging gevraagd van de documenten die dergelijke voorwaarden kunnen bevatten.

Punt 6: om controle op het eindgebruik na de uitvoer mogelijk te maken, wordt de verbintenis van de bestemming om zulke controle toe te laten vereist. Via het eindgebruikercertificaat wordt een gelijkaardige verbintenis vanwege de eindgebruiker gevraagd.

Paragraaf 4: deze paragraaf verplicht de aanvrager om de beperkingen, verbonden aan de uitvoer- of doorvoer vergunning mee te delen aan de bestemming, naar analogie met artikel 6, §4, voor de overdrachtsvergunningen.

Artikel 13

Dit artikel regelt het certificaat van eindgebruik.

Paragraaf 1 en 2: de eindgebruiker is de verst kenbare bestemming. In het eindgebruikercertificaat moet deze eindgebruiker bevestigen dat de goederen voor hem bestemd zijn en voor welk doel hij ze wil verwerven.

Gezien defensiegerelateerde goederen in principe altijd een militair gebruik of een gebruik voor ordehandhaving zullen kennen, legt §2 een onderzoeksverplichting naar de uiteindelijke militaire eindgebruiker op. Wanneer deze militaire eindgebruiker nog niet gekend is,

dan moet de verst gekende eindgebruiker een verklaring voorleggen waarom dat (nog) niet het geval is.

Deze onderzoeksverplichting wordt opgelegd om een politiek van het bewust niet willen kennen van de eindgebruiker uit te sluiten.

Paragraaf 3: het attest van eindgebruik bevat ook een verbintenis om niet of slechts na toestemming van de Vlaamse Regering over te gaan tot wederuitvoer of wederverkoop. Deze verbintenis heeft tot doel om afwending en ontwijking van de onderzoeksverplichting in §2 tegen te gaan, en om deze sanctioneerbaar te maken volgens de bepalingen in artikel 31.

Eveneens wordt de verbintenis gevraagd om controle op het eindgebruik door door de Vlaamse Regering aangewezen personen toe te laten.

Paragraaf 4: deze paragraaf geeft de Vlaamse Regering de mogelijkheid verdere modaliteiten te regelen.

Artikel 14

Dit artikel regelt de beoordeling van de vergunningsaanvraag voor doorvoer en uitvoer. In paragraaf 1 worden de elementen opgesomd die in rekening moeten worden gebracht bij elke beoordeling. Daarbij is ervoor gekozen om een voorzorgsprincipe te hanteren en rekening te houden met de situatie in zowel het land van bestemming als het land van eindgebruik. Verder moet rekening worden gehouden met de bestemmelingen en eindgebruikers en met de beperkingen, opgelegd door andere landen of leveranciers wanneer de producten eerder in België zijn binnengebracht.

Deze lijst bepaalt de minimale elementen voor de beoordeling en is niet daartoe beperkt. Andere relevante beoordelingselementen kunnen in rekening worden gebracht. Wel moeten ze dienen om het gebruik van de beoordelingscriteria in paragraaf 2 te verfijnen. Ze kunnen geen grond zijn om af te wijken van deze criteria.

Paragraaf 2 bevat de beoordelingscriteria. Die zijn gebaseerd op de criteria vervat in het Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944. Wel zijn ze strikter geformuleerd om voor meer rechtszekerheid te zorgen. Er wordt duidelijk gesteld dat de vergunning wordt verworpen als één van de criteria vervuld is. Dit maakt dat de politieke overheid geen eindeloze interpretatievrijheid heeft en dat een marginale toetsing door de rechtbank mogelijk wordt gemaakt.

Tevens is ervoor gekozen om in plaats van een causaliteitsprincipe te hanteren, waarop naar de gevolgen van de uitvoer van de producten gekeken wordt, een voorzorgsprincipe te hanteren, waarbij naar de situatie in een land wordt gekeken. De motivering daarvoor werd hierboven uiteengezet. GS 2008/944 geeft in artikel 3 de lidstaten onverminderd het recht om restrictievere criteria te hanteren.

Punt 1 komt als dusdanig niet voor in de criteria uit GS 2008/944, maar dient onder meer om de coherentie met het buitenlandse beleid van de federale overheid te garanderen.

Punt 2 is gebaseerd op criterium 1 uit GS 2008/944.

Punt 3 is gebaseerd op criterium 2 uit GS 2008/944. Aan dat criterium is een extra aandachtspunt met betrekking tot kindsoldaten toegevoegd, zoals reeds bestond in de huidige wet.

GS 2008/944 omschrijft binnenlandse onderdrukking als “onder meer foltering en andere wrede, onmenselijke en ontorende behandeling of bestraffing, standrechtelijke of wille-

keurige executies, verdwijningen, willekeurige gevangenneming en andere ernstige schendingen van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden die staan omschreven in de desbetreffende internationale mensenrechteninstrumenten, waaronder de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten”.

Punt 4 is gebaseerd op criterium 3 uit GS 2008/944.

Punt 5 is gebaseerd op criterium 4 uit GS 2008/944.

Punt 6 is gebaseerd op criterium 5 uit GS 2008/944. De aard van het criterium is dusdanig dat hier wel een beoordeling van de gevolgen van de uitvoer gemaakt wordt.

Punt 7 is gebaseerd op criterium 6 uit GS 2008/944.

Punt 8 is gebaseerd op criterium 6 uit GS 2008/944. Dit criterium beoordeelt de houding van het land van bestemming of het land van eindgebruik tegenover het internationaal recht. Enerzijds moet worden gekeken of het land zijn aangegane verbintenissen en verplichtingen onder het internationaal recht, inclusief het gewoonterecht, naleeft. Anderzijds moet gekeken worden naar de mate waarin het land bereid is internationale verplichtingen op het vlak van wapenbeheersing en non-proliferatie, ontwapening en internationaal humanitair recht aan te gaan. Die internationale verplichtingen evolueren en de houding van het land moet in deze evolutie beoordeeld worden. De uitvoer moet geweigerd worden als het land een sterk storende factor in deze evolutie is en weigert internationaal breed gedragen overeenkomsten te ondertekenen. Dat betekent niet dat het feit dat een land een overeenkomst waartoe België of het Vlaamse Gewest toegetreden zijn, niet ondertekend heeft, op zich al een reden tot weigering moet zijn. De houding van het land in het gehele spectrum van verplichtingen is het element dat beoordeeld moet worden.

Punt 9 is gebaseerd op criterium 7 uit GS 2008/944.

Punt 10 is gebaseerd op criterium 8 uit GS 2008/944. Bij dit criterium moet onder meer gekeken worden in hoeverre de militaire uitgaven van een land niet in wanverhouding staan tot het totale budget of uitgaven voor onderwijs, gezondheidszorg en andere sociale doeleinden. Daarbij wordt ook rekening gehouden met het feit in hoeverre die sociale uitgaven met buitenlandse steun of ontwikkelingshulp gedragen worden. Het kan niet dat sociale lasten op het buitenland worden afgewenteld, terwijl het land zijn budgetprioriteiten op militaire doeleinden legt. Een land kan legitiem zijn veiligheidsbelangen ondersteunen, maar dat mag geen afbreuk doen aan de duurzame ontwikkeling van het land.

Paragraaf 3 zet het in GS 2008/944 vastgelegde consultatiemechanisme tussen de lidstaten om.

Artikel 15

Dit artikel regelt het vergunningsstelsel voor de tussenhandeldiensten voor alle goederen en bijbehorende diensten waarop dit voorstel van decreet van toepassing is. Het volgende artikel 16 bevat de uitzonderingen op deze algemene regeling. Daarbij wordt gebruikgemaakt van de impliciete bevoegdheden.

Paragraaf 1: deze paragraaf stelt dat tussenhandeldiensten maar toegestaan zijn met een individuele vergunning per transactie en aan wie de hoedanigheid heeft van tussenhandelaar, zoals bepaald in artikel 10 van de wet van 5 augustus 1991.

Paragraaf 2 tot en met 6: de aanvraag wordt volgens dezelfde criteria beoordeeld als de uitvoer en doorvoer, bepaald in artikel 14. Ook wordt op dezelfde wijze een eindgebruikercertificaat vereist.

De nodige informatieverplichtingen worden opgelegd om een duidelijk beeld te hebben bij de beoordeling van de vergunning en ook om zicht te kunnen houden op belangrijke wijzigingen die een ander overheidsoptreden kunnen vereisen. De aanvraag moet worden ingediend voor de aanvang van de diensten, met de nodige informatie over de elementen van de transactie, het eindgebruik en de eindgebruiker. Aangezien het hier gaat om diensten bij commerciële handelingen wordt rekening gehouden met het feit dat de basiselementen van een transactie zich kunnen wijzigen en wordt de aanvrager verplicht om alle nieuwe informatie mee te delen en, indien nodig, een nieuw eindgebruikercertificaat voor te leggen. Bij het afsluiten van de transactie moeten alle essentiële elementen van de transactie aan de Vlaamse Regering meegedeeld worden. Dat geeft een controle-instrument aan de bevoegde diensten en helpt ook zicht te krijgen op de evolutie in de markt.

Paragraaf 7: deze paragraaf zet het in GS 2008/944 vastgelegde consultatiemechanisme tussen de lidstaten om.

Artikel 16

Dit artikel voorziet in een uitzondering voor de intracommunautaire overdracht van defensiegerelateerde producten zoals bepaald in richtlijn 2009/43/EG. De controle op de tussenhandel van defensiegerelateerde producten binnen de EU wordt hier aan hetzelfde soepelere controleregime onderworpen als de eigenlijke overdracht. De tussenhandelaar moet de nodige erkenning hebben, zich registreren bij de Vlaamse overheid en aan de registratieverplichtingen in artikel 20 voldoen.

Artikel 17

Paragraaf 1 legt een voorafgaande informatieprocedure vast voor wie overweegt een bepaalde transactie te doen. Via die procedure deelt de Vlaamse Regering mee hoe ze over de aanvraag zou oordelen met de gegeven informatie en in de dan geldende omstandigheden.

Enerzijds moet de procedure een zekere mate van voorspelbaarheid geven aan de industrie. Informatieverstreking door de Vlaamse Regering over haar beleid is niet meer dan behoorlijk bestuur. Maar aangezien de omstandigheden zich kunnen wijzigen en wel zodanig dat een andere beoordeling zou kunnen volgen, is ook niet meer dan een relatieve voorspelbaarheid mogelijk. Bijgevolg is dit louter een advies en bindt het de Vlaamse Regering niet.

In §3 is daarom een aanvullende informatieplicht opgelegd aan de Vlaamse Regering. Wanneer zij kennis krijgt van sterk wijzigende omstandigheden met betrekking tot een bepaald land of een bepaalde eindgebruiker die tot een wijziging in het vergunningsbeleid zou leiden, dan stuurt ze een waarschuwing naar al wie de voorbije twee jaar om een advies of vergunning gevraagd heeft voor een transactie met dat betrokken land of die bepaalde eindgebruiker. Opnieuw is dat louter een informatieverstreking over elementen die in de beoordeling worden betrokken, zonder dat dat bindt tot een bepaalde beslissing.

Paragraaf 2 legt een procedure vast waarbij aanvragers kunnen navragen of hun product of dienst onder de toepassing van dit voorstel van decreet valt. De Vlaamse Regering kan naar aanleiding van deze vraag gebruikmaken van de mogelijkheid om niet-essentiële goederen een vrijstelling te geven zoals bepaald is in artikel 4, §3.

Paragraaf 4 geeft de Vlaamse Regering de mogelijkheid om de verdere modaliteiten en de procedure voor dat advies of die beoordeling te regelen.

Artikel 18

Dit artikel zet artikel 9 van richtlijn 2009/43/EG om. Daarmee wordt een controlestelsel opgericht voor bedrijven in de defensie-industrie, die gebruik kunnen maken van het soepelere systeem van algemene overdrachtsvergunningen in hun onderlinge zakelijke relaties. De certificering geeft aan of het bedrijf betrouwbaar is wat het nakomen van uitvoerbeperkingen betreft. De beoordeling kijkt na of het bedrijf een relevante activiteit en ervaring heeft betreffende defensiegerelateerde producten, en of het in de interne organisatie de nodige voorzieningen heeft getroffen om de naleving van dit voorstel van decreet in praktijk te brengen.

De bevoegde diensten kunnen de nodige controles uitvoeren bij de gecertificeerde bedrijven en de Vlaamse Regering kan indien nodig de certificering intrekken of schorsen. De verdere modaliteiten en procedure kunnen door de Vlaamse Regering via besluiten geregeld worden.

Artikel 19

Dit artikel bevat bepalingen met betrekking tot aan tussenhandel gelieerde diensten, met name financiële diensten en vervoer. Ze zijn overgenomen uit de oude wet van 5 augustus 1991 en het uitvoerings-KB van 8 maart 1993. Bij dit artikel wordt gebruik gemaakt van de impliciete bevoegdheden.

Paragraaf 1 bepaalt dat kredieten of verzekeringen pas definitief kunnen worden verstrekt voor transacties wanneer een vergunning is verleend en er een geldig contract aanwezig is. Die voorwaarden voorkomen afwending van de goederen.

Paragraaf 2 en 3 zorgen voor de controle op het transport en dienen ter voorkoming van afwending naar andere bestemmingen en bestemmingen.

Paragraaf 4 regelt dat ontduiking van die verplichtingen strafbaar wordt gesteld.

Artikel 20

Dit artikel regelt de informatieverplichtingen van de aanvragers ten opzichte van de Vlaamse Regering. Die verplichtingen gelden ook voor wie gebruikmaakt van vergunningen met betrekking tot goederen voor tweërlei gebruik.

Paragraaf 1 verplicht de aanvrager om een bewijs van levering aan de bevoegde diensten te bezorgen na het gebruik van een vergunning. Dat garandeert dat de bevoegde diensten inzicht hebben in de daadwerkelijke activiteit en vormt een controle-instrument tegen eventuele afwending.

Paragraaf 2 verplicht al wie gebruik maakt van een vergunning op basis van dit voorstel van decreet of voor producten voor tweërlei gebruik, een register bij te houden met alle essentiële gegevens.

De registerverplichting is een omzetting van verschillende registerverplichtingen uit de richtlijnen ter zake: artikel 4, richtlijn 91/477/EEG, artikel 8, derde lid richtlijn 2009/43/EG, artikel 20, verordening 428/2009.

In overeenstemming met artikel 8, vierde lid, van richtlijn 2009/43/EG, wordt de bewaartermijn gelijkgeschakeld met de in de boekhoudwetgeving bepaalde termijn van zeven jaar.

Paragraaf 3 regelt dat wie gebruikmaakt van een algemene of globale overdrachtsvergunning of van een tussenhandelvergunning, verplicht is om de zes maanden aan de Vlaamse Regering te rapporteren over zijn activiteiten. Die rapportage moet alle gegevens bevatten die de Vlaamse Regering nodig heeft voor haar rapportage aan het parlement.

Paragraaf 4 geeft de Vlaamse Regering de bevoegdheid om het nodige te regelen in besluiten.

Artikel 21

Dit artikel zet artikel 5, eerste lid, en artikel 9, achtste lid, van richtlijn 2009/43/EG, om.

Artikel 22

Dit artikel regelt de maandelijkse rapportering via de website. Die moet een actueel beeld geven van wat er gebeurt op het vlak van wapenhandel en wat de Vlaamse Regering doet krachtens dit voorstel van decreet. Het omvat daarom niet enkel de vergunningen, maar ook de vragen om advies en naar de toepasselijkheid van het voorstel van decreet, alsook de transit.

Paragraaf 1 bepaalt dat maandelijks een overzicht van alle toegestane en geweigerde vergunningen wordt gepubliceerd met betrekking tot alle producten en diensten waarop dit voorstel van decreet betrekking heeft (inclusief goederen voor tweërlei gebruik).

Paragraaf 2 bepaalt de minimale gegevens over de vergunningsaanvraag en vergunningsbeslissing die in dit overzicht moeten worden gepubliceerd.

Paragraaf 3 bepaalt dat een overzicht moet worden gepubliceerd van de vragen om voorafgaand advies, met de antwoorden van de Vlaamse Regering.

Paragraaf 4 bepaalt dat een overzicht moet worden gepubliceerd van de vragen naar de toepasselijkheid van dit voorstel van decreet volgens artikel 17, §2, van alle vrijstellingen van niet-essentiële goederen en van alle vergunningen voor niet-essentiële onderdelen.

Paragraaf 5 bepaalt dat een overzicht moet worden gepubliceerd van de goederen in transit.

Artikel 23

Dit artikel regelt de zesmaandelijkse rapportering aan het Vlaams Parlement. Enerzijds biedt dat een compilatie van de gegevens uit de maandelijkse rapportering op de website. Anderzijds geeft dat extra informatie over het gebruik van de algemene overdrachtsvergunningen (§4) en de gecertificeerde ondernemingen (§6).

Artikel 24

Dit artikel bepaalt dat jaarlijks een aanvullend, meer analytisch overzichtsverslag moet worden gegeven aan het Vlaams Parlement. Daarin wordt een analyse gegeven van de Vlaamse wapenhandel in globale context en de evolutie van de handel in onder dit voorstel van decreet vallende goederen, waarna op verschillende deelaspecten wordt gefocust: tussenhandel, uitvoer van productiecapaciteit, productie onder licentie en technische bijstand, de logistieke stromen, de evoluties in de regelgeving, de toepassing van de beoordelingscriteria alsook de naleving van uitvoerbeperkingen.

Tezamen met de zesmaandelijke rapportering moet dat een beeld geven van de rol van het Vlaamse Gewest op de internationale defensiemarkt en leiden tot een hierdoor ondersteund inhoudelijk debat over het te voeren beleid.

Artikel 25

Dit artikel regelt de informatie-uitwisseling en de participatie aan overlegstructuren op internationaal niveau. Op Europees niveau is dit voorzien voor defensiegerelateerde producten, vuurwapens voor civiel gebruik en goederen voor tweërlei gebruik. Daarnaast zijn er diverse andere internationale samenwerkingsverbanden, zoals de Wassenaarovereenkomst, en zijn er VN-instrumenten zoals het Wapenregister.

Over het participeren aan die internationale informatie-uitwisseling en dat internationale overleg moeten gewesten en de federale overheid een samenwerkingsakkoord sluiten. Momenteel is het samenwerkingsakkoord van 17 juli 2007 van kracht.

Artikel 26

Dit artikel legt een vorderingsrecht voor vredes- en mensenrechtenorganisaties vast. Voorwaarde is dat hun maatschappelijke doelstelling het beschermen van de mensenrechten en/of het bevorderen van de vrede omvat en dat ze een werkelijke activiteit ontwikkelen op dit terrein. Het vorderingsrecht heeft zowel betrekking op de gewone rechtbanken als op de Raad van State en heeft betrekking op heel het toepassingsgebied van dit voorstel van decreet.

Bij dit artikel wordt gebruikgemaakt van impliciete bevoegdheden.

Artikel 27

Dit artikel geeft de Vlaamse Regering de mogelijkheid om in te grijpen, wanneer dat nodig is door wijzigende omstandigheden of wanneer er sprake is van misbruik. De Vlaamse Regering kan elk soort vergunning of certificaat schorsen, intrekken of het gebruik ervan beperken. In spoedeisende omstandigheden kan dat door de bevoegde dienst gebeuren voor een maximum van drie maanden.

Bij deze maatregel moet het hoorrecht, zoals bepaald in artikel 29, gerespecteerd worden.

Met dit artikel wordt artikel 4, negende lid, van richtlijn 2009/43/EG omgezet.

Artikel 28

In geval van misbruik of overtreding kan de Vlaamse Regering ook een persoon uitsluiten van elke vergunning of certificaat tot zes maanden. Wanneer een strafrechtelijk onderzoek aan de gang is, dan kan dit op verzoek van het openbaar ministerie verlengd worden tot het einde van de strafrechtelijke procedure.

Bij deze maatregel moet het hoorrecht, zoals bepaald in artikel 29, worden gerespecteerd.

Artikel 29

In haar adviezen bij eerdere voorstellen van decreet heeft de Raad van State aangeraden om essentiële procedureregels in het decreet zelf te regelen en heeft daarbij gewezen op de hoorplicht. Krachtens dat beginsel kan, op grond van een tekortkoming, tegen niemand een maatregel worden genomen die zijn belangen ernstig kan aantasten zonder dat hij vooraf wordt gehoord.

In dit artikel wordt deze hoorplicht vanwege de bestuurlijke overheid uitdrukkelijk opgenomen. Vanuit de overweging dat het horen van betrokkenen kan leiden tot een zorgvuldigere besluitvorming, is deze hoorplicht als een recht geformuleerd en uitgebreid naar de situaties waarin geen sprake is van een beslissing omwille van een tekortkoming (maar bijvoorbeeld gebaseerd op wijzigende omstandigheden) of wanneer er sprake is van het weigeren van een voordeel (hier het verlenen van een vergunning).

In spoedeisende omstandigheden kan van dit hoorrecht afgeweken worden en kan een definitief besluit genomen worden zonder de betrokkene te horen. In dat geval moet de betrokkene de mogelijkheid krijgen om een herziening van het besluit te vragen, waarbij hij ten volle zijn hoorrecht kan uitoefenen.

Artikel 30

Dit artikel regelt de toezichtbevoegdheden van de ambtenaren van de bevoegde dienst. Daarbij is gekozen voor een ruime toezichtbevoegdheid en is gebruikgemaakt van de modelbepalingen uit het handhavingsrapport.

Paragraaf 1 zorgt ervoor dat de ambtenaren de nodige bijstand kunnen vragen. Dat impliceert wel dat een samenwerkingsakkoord met de federale overheid over de samenwerking met de dienst Douane en Accijnzen wordt gesloten.

Paragraaf 2 bevat de verschillende bevoegdheden. Punt 1 tot en met 4 zijn gebaseerd op de modelbepalingen uit het handhavingsrapport, 5° is een aanvullende bepaling die het mogelijk maakt bewarende maatregelen te treffen met het oog op een eventuele schorsing van vergunning of een later optreden van de gerechtelijke autoriteiten.

Paragraaf 3 bepaalt dat het aanvragen van een vergunning of een certificaat of het registreren als gebruiker van een overdrachtsvergunning de toestemming inhoudt van de aanvrager tot controlebezoeken in de lokalen, gebruikt voor de beroepsactiviteit. Dat voorkomt latere betwistingen en zorgt dat controle op de vergunninghouders ten volle kan plaatsvinden. Ook dit is een suggestie uit het handhavingsrapport.

Paragraaf 4 bepaalt de bewijswaarde van een proces-verbaal. De formulering is gebaseerd op een modelbepaling uit het handhavingsrapport.

Paragraaf 5 regelt een legitimatiebewijs voor de bevoegde ambtenaren.

Artikel 31

Dit artikel bepaalt de strafrechtelijke sancties. Er zijn drie afzonderlijke misdrijven voorzien:

- het handelen in strijd met een embargo (§1), dat als misdaad wordt bestraft;
- het handelen zonder of in strijd met zijn vergunning (§2), dat als wanbedrijf wordt bestraft;
- andere inbreuken op het decreet (§3), dat ook als wanbedrijf wordt bestraft, maar wel met een lagere strafmaat.

De vastgelegde geldboetes krijgen een heel ruime marge, opdat de rechter kan differentiëren tussen een individu die één of een kleine lading verhandelt en grote bedrijven of handelaars die economisch veel omvangrijkere transacties doen.

Als aanvullende straf kan de rechter een tijdelijk of definitief verbod uitspreken om activiteiten die door dit voorstel van decreet worden geregeld, uit te oefenen.

Artikel 32

Dit artikel heft de wet van 5 augustus 1991 op, met uitzondering van artikel 10.

Bart CARON
Filip WATTEEUW
Mieke VOGELS

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Dit decreet voorziet in de omzetting van richtlijn 2009/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 mei 2009 betreffende de vereenvoudiging van de voorwaarden voor de overdracht van defensiegerelateerde producten binnen de Gemeenschap, richtlijn 91/477/EEG van de Raad van 18 juni 1991 inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens en de gedeeltelijke omzetting van richtlijn 93/15/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende de harmonisatie van de bepalingen inzake het in de handel brengen van en de controle op explosieven voor civiel gebruik.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° overdracht: elke overbrenging of verplaatsing van enerzijds vuurwapens voor civiel gebruik, onderdelen, toebehoren en munitie, en anderzijds defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie van een leverancier in een lidstaat van de Europese Unie naar een afnemer in een andere lidstaat van de Europese Unie;
- 2° in-, uit- en doorvoer: de verrichtingen als zodanig beschouwd voor de toepassing van de douanewetgeving;
- 3° transit: het vervoer van vuurwapens voor civiel gebruik, onderdelen, toebehoren en munitie, of defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, of producten voor tweërlei gebruik van of naar een land buiten de Europese Unie over het grondgebied van het Vlaamse Gewest, waarbij geen overlading plaatsvindt. Overlading is doorvoer waarbij goederen uit de invoerende transportmiddelen worden gelost en in het algemeen worden overgeladen in een ander transportmiddel;
- 4° tussenhandeldiensten: elke vorm van dienstverlening waarmee, tegen een vergoeding of om niet, de voorwaarden gecreëerd worden voor het sluiten van een overeenkomst met als voorwerp het verhandelen, de uitvoer of de levering in het buitenland of het met dat doel voorhanden hebben van vuurwapens voor civiel gebruik, onderdelen, toebehoren en munitie, of defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, of producten voor tweërlei gebruik, ongeacht de herkomst en de bestemming van de goederen en ongeacht of zij op het Belgische grondgebied komen, of die een dergelijke overeenkomst sluit wanneer het vervoer door een derde wordt verricht;
- 5° land van bestemming: land waar de goederen overgedragen worden aan de bestemming;
- 6° land van eindgebruik: land waar de eindgebruiker zich bevindt of waar hij de goederen gaat gebruiken;
- 7° land van oorsprong: land van waaruit de goederen ingevoerd worden;
- 8° bestemming: natuurlijke persoon of rechtspersoon die juridisch aansprakelijk is voor de ontvangst van de goederen;
- 9° eindgebruiker: de verst kenbare bestemming;
- 10° aanvrager: de persoon die een vergunning of certificaat aanvraagt volgens dit decreet;
- 11° leverancier: natuurlijke persoon of rechtspersoon die juridisch aansprakelijk is voor de levering van de goederen;
- 12° gecertificeerde onderneming: onderneming waaraan door de bevoegde autoriteiten in een EU-lidstaat een certificaat verleend is, dat verklaart dat deze onderneming in staat is uitvoerbepalingen na te komen van defensiegerelateerde producten die het in kader van een overdrachtsvergunning uit een andere lidstaat afneemt;

- 13° vuurwapens voor civiel gebruik: vuurwapens, voorkomend op de volgens artikel 4, §2, door de Vlaamse Regering vastgelegde lijst, inclusief onderdelen, toebehoren en munitie;
- 14° defensiegerelateerd product: een product, voorkomend op de Europese lijst van defensiegerelateerde producten, als bijlage bij richtlijn 2009/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 mei 2009 betreffende de vereenvoudiging van de voorwaarden voor de overdracht van defensiegerelateerde producten binnen de Europese Gemeenschap en aangepast door de Europese Commissie volgens artikel 13, §1, van die richtlijn;
- 15° ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie: ander materieel bestemd voor militair eindgebruik of ordehandhaving of waarvan er redenen zijn om aan te nemen dat de eindgebruikers de strijdkrachten, de binnenlandse veiligheidsdiensten of vergelijkbare eenheden zijn, inclusief technologie;
- 16° technologie: alle specifieke informatie, noodzakelijk voor de ontwikkeling, de productie of het gebruik van goederen, inbegrepen die welke een handeling van dienstverlening uitmaakt. Dat omvat technische bijstand en de overdracht van intellectuele eigendomsrechten voor de productie onder licentie;
- 17° technische bijstand: elke technische ondersteuning in verband met reparaties, ontwikkeling, productie, assemblage, beproeving, onderhoud, of enige andere technische dienstverlening, en kan de vorm aannemen van bijvoorbeeld instructies, training, overdracht van praktische kennis of vaardigheden of adviesdiensten. Technische bijstand omvat ook mondelinge vormen van bijstand;
- 18° niet-essentiële goederen: materieel dat geen bijdrage levert tot de militaire operationeleiteit van de militaire eindgebruiker;
- 19° producten voor tweërlei gebruik: producten, voorkomend op de lijst van producten voor tweërlei gebruik in bijlage I bij verordening (EG) nr. 428/2009 van de Raad van 5 mei 2009 tot instelling van een communautaire regeling voor controle op de uitvoer, de overbrenging, de tussenhandel en de doorvoer van producten voor tweërlei gebruik, en bijgewerkt volgens artikel 15 van die verordening;
- 20° niet-essentiële onderdelen: onderdelen die slechts een zeer beperkte, eenvoudig vervangbare en weinig belangrijke rol spelen in een defensiegerelateerd product.

Art. 3. §1. De overdracht, invoer, uitvoer en doorvoer van vuurwapens voor civiel gebruik, defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, die plaatsvindt op het grondgebied van het Vlaamse Gewest is slechts toegestaan na vergunning verleend door de Vlaamse Regering, met uitzondering van de situaties geregeld in §§2 tot en met 4.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure en de verdere modaliteiten om een vergunning te krijgen.

§2. De overdracht van vuurwapens voor civiel gebruik, defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie naar of vanuit Nederland, Luxemburg, het Brusselse of het Waalse Gewest is vrijgesteld van vergunning.

§3. De invoer, gevolgd door de overdracht naar een andere EU-lidstaat, van defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie is toegestaan op voorwaarde dat een invoervergunning van de EU-lidstaat van bestemming wordt voorgelegd.

§4. De overdracht vanuit één EU-lidstaat naar het Vlaamse Gewest of naar een andere EU-lidstaat, waarbij de goederen over het grondgebied van het Vlaamse Gewest getrans-

porteed worden, van defensiegerelateerde producten is toegestaan op voorwaarde dat een overdrachtsvergunning, verleend door de EU-lidstaat van oorsprong wordt voorgelegd.

Voor ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie is de overdracht vrijgesteld van vergunning.

§5. Het verrichten van tussenhandeldiensten met betrekking tot vuurwapens voor civiel gebruik, defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, door wie in het Vlaamse Gewest gevestigd is of wanneer de diensten vanop het grondgebied van het Vlaamse Gewest worden verricht, is slechts toegestaan na voorafgaande vergunning, verleend door de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure en de verdere modaliteiten om een vergunning te bekomen.

§6. De transit van enerzijds vuurwapens voor civiel gebruik, onderdelen, toebehoren en munitie, en anderzijds defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie is onderworpen aan een meldingsplicht.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure en de verdere modaliteiten voor deze meldingsplicht. De melding bevat minstens de informatie, nodig voor de rapportage, vermeld in artikel 22, §5.

§7. De Vlaamse Regering wijst de dienst aan die bevoegd is om de aanvragen tot vergunning of certificering te behandelen, voor de ontvangst en verwerking van informatie met betrekking tot de in dit decreet geregelde transacties, en om op de naleving van dit decreet toe te zien.

Art. 4. §1. De Vlaamse Regering stelt een lijst op van vuurwapens voor civiel gebruik waarvoor de handel verboden is.

§2. De Vlaamse Regering stelt een lijst op van vuurwapens voor civiel gebruik waarvoor de handel volgens artikel 3 aan een voorafgaande vergunning is onderworpen.

§3. De Vlaamse Regering kan een informatieve lijst opstellen van ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie. Het toepassingsgebied wordt door deze lijst niet ingeperkt.

De Vlaamse Regering kan niet-essentiële goederen, bestemd voor militaire of vergelijkbare eindgebruikers, vrijstellen van vergunningsplicht. Ze kan een individuele vrijstelling verlenen aan wie advies vraagt volgens artikel 17, §2. Eveneens kan ze een lijst opstellen van vrijgestelde niet-essentiële goederen.

Art. 5. §1. De overdracht van defensiegerelateerde producten vanuit een andere EU-lidstaat naar het Vlaamse Gewest is toegestaan op voorwaarde dat een overdrachtsvergunning is verleend door de staat van oorsprong.

§2. De overdracht wordt voorafgaandelijk gemeld aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering stelt de modaliteiten voor de melding vast. De Vlaamse Regering kan een lijst van producten vaststellen die vrijgesteld worden van deze meldingsplicht.

Art. 6. §1. Toestemming voor de overdracht van defensiegerelateerde producten vanuit het Vlaamse Gewest naar een andere EU-lidstaat kan worden verleend via een algemene over-

drachtsvergunning, een globale overdrachtsvergunning of een individuele overdrachtsvergunning.

§2. Aan de overdrachtsvergunningen worden de voorwaarden gekoppeld dat:

- 1° de verdere uitvoer van de overgedragen producten of van defensiegerelateerde producten waarin deze geïntegreerd zijn, naar een land buiten de Europese Unie aan toestemming van de Vlaamse Regering is onderworpen;
- 2° de bestemming en eindgebruiker buiten de Europese Unie zich ertoe verbinden om controle op het eindgebruik toe te laten door door de Vlaamse Regering aangeduide personen.

De aanvraag voor de uitvoer wordt beoordeeld volgens de criteria in artikel 14. Bij elke aanvraag wordt een eindgebruikercertificaat voorgelegd volgens artikel 13. De Vlaamse Regering regelt de verdere modaliteiten van de aanvraagprocedure.

§3. De Vlaamse Regering kan voor niet-essentiële onderdelen de voorwaarde, vastgelegd in §2, vervangen door een meldingsplicht bij wederuitvoer. De Vlaamse Regering stelt de modaliteiten voor de meldingsplicht vast. Deze melding bevat minstens de informatie nodig voor de rapportage, vermeld in artikel 23, §3.

§4. De gebruiker van een overdrachtsvergunning deelt de verplichtingen volgens §§2 of 3 en eventuele andere beperkingen door de Vlaamse Regering opgelegd, mee aan de bestemming.

Art. 7. §1. Een algemene overdrachtsvergunning verleent rechtstreeks toestemming aan wie aan de voorwaarden van die algemene overdrachtsvergunning voldoet om defensiegerelateerde producten over te brengen naar een andere lidstaat van de Europese Unie, voor de gevallen, de categorieën van goederen, de categorieën van bestemmingen en op voorwaarde dat de voorwaarden, vastgelegd in die algemene overdrachtsvergunning, worden nageleefd.

Gebruikmaken van een algemene overdrachtsvergunning kan na registratie bij de bevoegde dienst. De Vlaamse Regering bepaalt de modaliteiten van die registratie.

§2. De Vlaamse Regering publiceert algemene overdrachtsvergunningen voor de volgende gevallen:

- 1° de bestemming maakt deel uit van de strijdkrachten van een lidstaat of is een aanbestedende dienst op het gebied van defensie, die voor het exclusieve gebruik door de strijdkrachten van een lidstaat aankoopt;
- 2° de bestemming is een gecertificeerde onderneming;
- 3° de overdracht vindt plaats met het oog op demonstratie, evaluatie en expositie;
- 4° de overdracht vindt plaats met het oog op onderhoud en herstelling, indien de bestemming de oorspronkelijke leverancier van defensiegerelateerde producten is;
- 5° de overdracht is noodzakelijk voor de uitvoering van een intergouvernamenteel samenwerkingsprogramma tussen lidstaten van de Europese Unie voor de ontwikkeling, de productie en het gebruik van een of meer defensiegerelateerde producten.

§3. De Vlaamse Regering kan de toepassing van een algemene overdrachtsvergunning beperken tot specifieke categorieën van goederen.

§4. Wanneer er ernstige aanwijzingen bestaan dat een gecertificeerde onderneming uit een andere lidstaat niet voldoet aan een van de voorwaarden, verbonden aan de algemene overdrachtsvergunning, of dat de openbare orde, openbare veiligheid of wezenlijke belangen van België of het Vlaamse Gewest in het gedrang komen, stelt de Vlaamse Regering die lidstaat daarvan in kennis en verzoekt ze die lidstaat de situatie te verifiëren.

De Vlaamse Regering kan de algemene overdrachtsvergunning tijdelijk schorsen ten aanzien van die bestemming. Het bestaan en de redenen van de schorsing wordt meegedeeld aan de andere lidstaten en de Europese Commissie.

Art. 8. §1. Een globale overdrachtsvergunning kan worden aangevraagd door individuele leveranciers voor de overdracht van defensiegerelateerde producten aan bestemmingen in een of meer lidstaten van de Europese Unie.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt in elke globale overdrachtsvergunning de defensiegerelateerde producten of productcategorieën waarvan de overdracht wordt toegestaan, en de toegestane bestemmingen of categorieën van bestemmingen.

De globale overdrachtsvergunning wordt verleend voor drie jaar.

Art. 9. §1. Een individuele overdrachtsvergunning kan worden aangevraagd door individuele leveranciers voor één overdracht van een welbepaalde hoeveelheid defensiegerelateerde producten aan één welbepaalde bestemming in een lidstaat van de Europese Unie, die in een of meer zendingen zal worden overgebracht.

§2. Het gebruik van een individuele overdrachtsvergunning is verplicht wanneer:

- 1° de aanvraag voor een overdrachtsvergunning beperkt is tot één overdracht;
- 2° het noodzakelijk is voor de bescherming van de wezenlijke veiligheidsbelangen van België, of om redenen van openbare orde;
- 3° het noodzakelijk is om te voldoen aan internationale verplichtingen en verbintenissen van België of het Vlaamse Gewest;
- 4° er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de aanvrager niet kan voldoen aan alle voorwaarden die nodig zijn om hem een globale overdrachtsvergunning te kunnen verlenen.

Art. 10. §1. Overdracht van vuurwapens voor civiel gebruik, in één of meer zendingen, vanuit of naar een andere EU-lidstaat is enkel toegestaan op voorwaarde van een individuele overdrachtsvergunning.

§2. Een vergunning wordt enkel verleend:

- 1° als de aanvrager gerechtigd is het vuurwapen, onderdeel, munitie of toebehoren in bezit te hebben of te verwerven volgens de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens;
- 2° als de vergunning, afgeleverd door de lidstaat van oorsprong of de lidstaat van bestemming, indien vereist, wordt voorgelegd;
- 3° als de volgende gegevens worden meegedeeld:
 - a) naam en adres van de verkoper of de overdragende persoon en van de koper of verwervende persoon of, in voorkomend geval, van de eigenaar;
 - b) het adres waarnaar deze wapens zullen worden verzonden of vervoerd;
 - c) het aantal wapens dat van de zending of het vervoer deel uitmaakt;
 - d) de identificatiegegevens betreffende elk wapen en bovendien de vermelding dat het wapen is gecontroleerd volgens de bepalingen van het Verdrag van 1 juli 1969 inzake wederzijdse erkenning van keurmerken van handvuurwapens;
- 4° wanneer de leverancier of de bestemming niet de hoedanigheid van wapenhandelaar heeft, wordt ook de wijze van overbrenging, de datum van vertrek en de vermoedelijke datum van aankomst meegedeeld.

§3. De vergunning wordt geweigerd:

- 1° bij risico dat de betreffende goederen een gevaar vormen voor de openbare orde of de openbare veiligheid;

2° bij risico op een mogelijke uitvoer of overdracht naar een andere lidstaat in afwijking van de wettelijke voorwaarden.

§4. Personen, in het bezit van een Europese Vuurwapenpas, kunnen de daarin vermelde vuurwapens zonder vergunning overbrengen van en naar een andere Europese lidstaat, op voorwaarde dat dat gebeurt voor deelname aan jacht- of sportactiviteiten, en zij dat kunnen aantonen met een uitnodiging of ander bewijs.

Art. 11. §1. De invoer van vuurwapens voor civiel gebruik, defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie uit een land buiten de Europese Unie, in een of meer zendingen, is enkel toegestaan op voorwaarde van een individuele invoervergunning.

§2. Een vergunning voor de invoer van vuurwapens voor civiel gebruik, onderdelen, toebehoren en munitie wordt enkel verleend:

- 1° als de aanvrager gerechtigd is het vuurwapen, onderdeel, munitie of toebehoren in bezit te hebben of te verwerven volgens de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens;
- 2° als de volgende gegevens worden meegedeeld:
 - a) naam en adres van de verkoper of de overdragende persoon en van de koper of verwervende persoon of, in voorkomend geval, van de eigenaar;
 - b) het adres waarnaar de wapens zullen worden verzonden of vervoerd;
 - c) het aantal wapens dat van de zending of het vervoer deel uitmaakt;
 - d) de identificatiegegevens betreffende elk wapen en bovendien de vermelding dat het wapen is gecontroleerd volgens de bepalingen van het Verdrag van 1 juli 1969 inzake wederzijdse erkenning van keurmerken van handvuurwapens;
- 3° wanneer de bestemming of de leverancier niet de hoedanigheid van wapenhandelaar heeft, wordt ook de wijze van overbrenging, de datum van vertrek en de vermoedelijke datum van aankomst meegedeeld.

§3. Een vergunning voor de invoer van defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie wordt, ingeval de goederen onderworpen zijn aan de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens, enkel verleend wanneer de aanvrager gerechtigd is volgens die wet om de producten in bezit te hebben.

§4. De vergunning wordt geweigerd:

- 1° bij risico dat de betreffende goederen een gevaar vormen voor de openbare orde of de openbare veiligheid;
- 2° bij risico op een mogelijke uitvoer of overdracht naar een andere lidstaat in afwijking van de wettelijke voorwaarden.

Art. 12. §1. De uitvoer of doorvoer van vuurwapens voor civiel gebruik, defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie naar een land buiten de Europese Unie, in een of meer zendingen, is enkel toegestaan op voorwaarde van een individuele uitvoervergunning.

§2. De aanvrager van een uitvoer- of doorvoervergunning deelt alle informatie mee waarover hij beschikt over het eindgebruik van de goederen en de producten waarin ze eventueel geïntegreerd worden. Wanneer hij tijdens de aanvraagprocedure nieuwe informatie verkrijgt, deelt hij die onmiddellijk mee.

§3. Bij elke aanvraag van een uitvoer- of doorvoervergunning worden de volgende documenten voorgelegd:

- 1° een attest van erkenning als wapenhandelaar, een attest als gecertificeerde onderneming, of een voorafgaande vergunning voor uit- of doorvoer van wapens, munitie of speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie afgeleverd door het Ministerie van Justitie;
- 2° een internationaal invoercertificaat of invoervergunning van het land van bestemming;
- 3° een certificaat van eindgebruik zoals bepaald in artikel 13;
- 4° een uitvoervergunning van het land van oorsprong, in geval van een aanvraag tot doorvoer;
- 5° de invoer- of overdrachtsvergunningen of andere documenten die voorwaarden bevatten in verband met wederuitvoer of wederverkoop, opgelegd door het land van oorsprong of de leverancier, ingeval de goederen of erin geïntegreerde producten eerder België zijn binnengebracht. Wanneer toestemming tot wederuitvoer vereist is van de oorspronkelijke leverancier of het land van oorsprong, wordt ook het bewijs van deze toestemming bijgevoegd;
- 6° de verbintenis van de bestemming om controle op het eindgebruik toe te laten door door de Vlaamse Regering aangeduide personen.

§4. De gebruiker van een uitvoer- of doorvoervergunning deelt de beperkingen, verbonden aan de vergunning, mee aan de bestemming.

Art. 13. §1. Het certificaat van eindgebruik wordt gevraagd aan de verst gekende eindgebruiker.

§2. Wanneer de verst gekende eindgebruiker een commerciële, industriële of andere niet-militaire eindgebruiker is, wordt de verst gekende eindgebruiker verzocht om de militaire eindgebruiker mee te delen voor wie de producten bestemd zijn.

Wanneer deze militaire eindgebruiker gekend is, wordt die militaire eindgebruiker om een certificaat van eindgebruik verzocht.

Wanneer de militaire eindgebruiker nog niet gekend is, wordt aan de verst gekende commerciële, industriële of andere niet-militaire eindgebruiker een verklaring gevraagd waarom de militaire eindgebruiker nog niet gekend kan zijn.

§3. Dit certificaat van eindgebruik bevat de verbintenis van de eindgebruiker om:

- a) ofwel niet over te gaan tot wederverkoop of wederuitvoer;
- b) ofwel de toestemming te vragen aan de Vlaamse Regering alvorens over te gaan tot wederverkoop of wederuitvoer.

Eveneens bevat dit certificaat de verbintenis om controle op het eindgebruik toe te laten door door de Vlaamse Regering aangeduide personen.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt de verdere modaliteiten van een certificaat van eindgebruik.

Art. 14. §1. Bij de beoordeling van elke aanvraag wordt rekening gehouden met de situatie in het land van bestemming en in het land van eindgebruik, de bestemmingen en eindgebruikers, alsook de voorwaarden, verbonden aan invoer- en overdrachtsvergunningen op basis waarvan de goederen of erin geïntegreerde producten zijn binnengebracht in België.

§2. Elke aanvraag tot het verkrijgen van een uitvoer- of doorvoervergunning wordt verworpen indien:

- 1° de verlening in ernstige mate strijdig is met de internationale doelstellingen of de externe belangen van België en het Vlaamse Gewest;

- 2° de verlening strijdig is met de internationale verplichtingen van België en het Vlaamse Gewest, zoals onder meer de verbintenissen om wapenembargo's van de Verenigde Naties, van de Organisatie voor de Veiligheid en de Samenwerking in Europa en van de Europese Unie te doen naleven of de verplichtingen inzake non-proliferatie, wapenbeheersing en ontwapening;
- 3° er in het land van bestemming of het land van eindgebruik sprake is van klaarblijkelijke en ernstige schendingen van de rechten van de mens of van het internationaal humanitair recht, wanneer sprake is van ernstige vormen van binnenlandse onderdrukking of wanneer vast staat dat kindsoldaten worden ingezet in het geregeld leger;
- 4° er in het land van bestemming of het land van eindgebruik sprake is van burgeroorlog of van zware interne inspanningen die van die aard zijn dat ze leiden tot een gewapend conflict;
- 5° het land van bestemming of het land van eindgebruik in een gewapend conflict met een ander land verwickeld is, er een duidelijk risico bestaat dat het land van bestemming of het land van eindgebruik agressie jegens een ander land pleegt, met geweld kracht wil bijzetten aan territoriale aanspraken of wanneer de uit- of doorvoer de regionale stabiliteit in negatieve zin kan beïnvloeden;
- 6° de uit- of doorvoer de nationale veiligheid bedreigt van de lidstaten van de Europese Unie, van de gebieden waarvan een van de lidstaten de buitenlandse betrekkingen behartigt, of van bevriende landen of bondgenoten;
- 7° het land van bestemming of het land van eindgebruik steun verleende aan terrorisme of georganiseerde criminaliteit;
- 8° het land van bestemming of het land van eindgebruik het internationaal recht niet naleeft en internationale overeenkomsten inzake internationaal humanitair recht, non-proliferatie, wapenbeheersing en ontwapening weigert te ondertekenen of niet naleeft;
- 9° het land van bestemming of het land van eindgebruik beperkingen inzake wederuitvoer niet naleeft, of er een ernstig risico op wederuitvoer in ongewenste omstandigheden of op afwending naar een andere eindgebruiker bestaat;
- 10° de militaire uitgaven van het land van eindgebruik zijn economisch potentieel te boven gaan en ernstig afbreuk doen aan zijn duurzame ontwikkeling.

§3. Indien een andere lidstaat van de Europese Unie gedurende de drie voorafgaande jaren een vergunningsaanvraag, die gelijksoortig is wat de soort producten en de bestemming of eindgebruiker betreft, weigerde, raadpleegt de Vlaamse Regering die lidstaat alvorens een beslissing te treffen over de vergunning. Als in dit geval toch een vergunning verleend wordt, deelt de Vlaamse Regering een uitgebreide motivering mee aan die lidstaat.

Art. 15. §1. Tussenhandeldiensten met betrekking tot vuurwapens voor civiel gebruik, defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie zijn enkel toegestaan op voorwaarde van een individuele tussenhandelvergunning per transactie waarvoor de diensten worden verleend en op voorwaarde dat de tussenhandelaar een erkenning bezit als tussenhandelaar volgens artikel 10 van de wet van 5 augustus 1991 betreffende de in-, uit- en doorvoer van en de bestrijding van illegale handel in wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie.

§2. De vergunning wordt aangevraagd voor de daadwerkelijke aanvang van de diensten.

§3. Deze aanvraag wordt beoordeeld volgens de criteria voorzien in artikel 14.

§4. De aanvrager van een tussenhandelvergunning deelt alle informatie mee waarover hij beschikt over de geplande transactie en het eindgebruik van de goederen en de producten waarin ze eventueel geïntegreerd worden.

Bij de vergunningsaanvraag wordt een certificaat van eindgebruik volgens artikel 13 voorgelegd.

§5. Wanneer de tussenhandelaar tijdens de aanvraagprocedure of na het verlenen van de tussenhandelvergunning nieuwe informatie verkrijgt over het eindgebruik of wanneer wijzigingen optreden in de geplande transactie, deelt hij die onmiddellijk mee. Wanneer het voorziene eindgebruik of de voorziene eindgebruiker verandert, wordt een nieuw certificaat van eindgebruik voorgelegd.

De Vlaamse Regering kan op basis van die nieuwe informatie een reeds verleende vergunning intrekken of schorsen en aan een nieuwe beoordeling onderwerpen.

§6. Bij het afsluiten van een overeenkomst over een transactie deelt de tussenhandelaar alle essentiële elementen over de transactie mee aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering bepaalt de verdere modaliteiten van deze informatieverplichting.

§7. Indien een andere lidstaat van de Europese Unie gedurende de drie voorafgaande jaren een vergunningsaanvraag, die gelijksoortig is wat de soort producten en de bestemming of eindgebruiker betreft, weigerde, raadpleegt de Vlaamse Regering die lidstaat alvorens een beslissing te treffen over de vergunning. Als in dit geval toch een vergunning verleend wordt, deelt de Vlaamse Regering een uitgebreide motivering mee aan die lidstaat.

Art. 16. In afwijking van artikel 15, §1, zijn tussenhandeldiensten, die betrekking hebben op een transactie onderworpen aan een globale of algemene overdrachtsvergunning in het Vlaamse Gewest of een andere lidstaat, toegestaan op voorwaarde dat:

- 1° de tussenhandelaar een erkenning als wapenhandelaar bezit;
- 2° de tussenhandelaar bij de eerste keer dat hij gebruikmaakt van een specifieke overdrachtsvergunning in het Vlaamse Gewest of een andere lidstaat, dat meldt aan de Vlaamse Regering;
- 3° de tussenhandelaar voldoet aan de registratie- en informatieverplichtingen zoals vastgelegd in artikel 20.

Art. 17. §1. Elke persoon kan een voorafgaand advies aanvragen aan de bevoegde diensten over een voorgenomen invoer-, uitvoer-, doorvoer- of overdrachtsvergunningsaanvraag met betrekking tot defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, vuurwapens voor civiel gebruik of producten voor tweërlei gebruik of om tussenhandeldiensten met betrekking tot deze producten te verrichten.

Dit advies bindt de Vlaamse Regering niet in haar uiteindelijke beslissing over de vergunningsaanvraag, noch vormt het een vervanging van de uiteindelijke aanvraag.

§2. Elke persoon kan een beoordeling vragen door de bevoegde diensten over de toepasselijkheid van dit decreet op een product of dienst.

§3. De Vlaamse Regering stuurt een waarschuwing naar potentieel belanghebbenden die de twee voorafgaande jaren een advies of vergunning aangevraagd hebben, ingeval sterk gewijzigde omstandigheden tot een ander advies zouden leiden. Het al dan niet sturen van zo'n waarschuwing bindt de Vlaamse Regering niet in haar uiteindelijke beslissing.

§4. De Vlaamse Regering stelt de verdere modaliteiten en de procedure voor dit advies of beoordeling vast.

Art. 18. §1. De Vlaamse Regering levert certificaten af aan op haar grondgebied gelegen ondernemingen, ter staving van hun betrouwbaarheid om de uitvoerbepalingen na te

komen op defensiegerelateerde producten die op basis van een overdrachtsvergunning uit een andere lidstaat naar de ondernemingen in het Vlaamse Gewest worden overgedragen.

§2. De betrouwbaarheid wordt beoordeeld aan de hand van volgende criteria:

- 1° bewezen ervaring in defensieactiviteiten;
- 2° relevante industriële activiteit in defensiegerelateerde producten binnen de Europese Gemeenschap, met name het vermogen om systemen en subsystemen te integreren;
- 3° de benoeming van een directielid dat persoonlijk verantwoordelijk is voor overdrachten en uitvoer;
- 4° een door het in onder punt 3 bedoelde directielid ondertekende schriftelijke verklaring van de onderneming dat die alle noodzakelijke maatregelen zal nemen om te voldoen aan alle specifieke voorwaarden in verband met het eindgebruik en de uitvoer van elk afgenomen specifiek onderdeel of product;
- 5° een door het in onder punt 3 bedoelde directielid ondertekende schriftelijke verklaring van de onderneming dat die de bevoegde autoriteiten bij verzoeken en onderzoeken met de benodigde zorgvuldigheid gedetailleerde informatie zal geven over de eindgebruikers of het eindgebruik van alle producten die de onderneming in het kader van een algemene overdrachtvergunning van een andere lidstaat heeft uitgevoerd, overgedragen of afgenomen;
- 6° een door het in onder punt 3 bedoelde directielid mede ondertekende beschrijving van het interne programma tot naleving van de overdracht- en uitvoercontroleprocedure of het uitvoerbeheerssysteem van de onderneming. Deze beschrijving bevat details over de organisatorische, menselijke en technische hulpbronnen voor het beheer van overdrachten en uitvoer, de hiërarchische verantwoordelijkheidsstructuur, interne audit-procedures, bewustmakings- en scholingsmaatregelen voor het personeel, fysieke en technische veiligheidsmaatregelen, registratie en traceerbaarheid van overdrachten en uitvoer.

§3. De door de Vlaamse Regering aangewezen diensten kunnen ter controle alle relevante informatie inkijken en er een afschrift van maken of laten verschaffen.

§4. Bij niet-naleving van dit decreet of soortgelijke wetgeving in andere landen kan de Vlaamse Regering het certificaat intrekken of schorsen.

§5. De Vlaamse Regering bepaalt de verdere modaliteiten van de certificaten en de procedure tot aanvraag en toekenning ervan.

Art. 19. §1. De krediet- en verzekeringsinstellingen kunnen alleen definitief deel hebben aan een transactie inzake overdracht, in-, uit- of doorvoer van vuurwapens voor civiel gebruik, defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie onder de opschortende voorwaarde dat de begunstigde van het krediet of van de verzekering een geldige vergunning, bedoeld in dit decreet, heeft verkregen op het ogenblik dat zijn contract definitief geworden is en er een begin van uitvoering aan moet worden gegeven.

§2. Geen schip of vaartuig, ongeacht de vlag waaronder het vaart, dat vuurwapens voor civiel gebruik, defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, vervoert, mag een haven, gelegen in het Vlaamse Gewest verlaten, voordat aan de Vlaamse Regering een reisplan is voorgelegd waarin alle geplande aanleghavens worden opgegeven, daaronder begrepen de haven van eindbestemming, waar de goederen zullen worden gelost.

§3. Geen enkel luchtvaartuig, ongeacht zijn nationaliteit, dat vuurwapens voor civiel gebruik, defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, vervoert, mag opstijgen voordat aan

de Vlaamse overheid een manifest van goederen is voorgelegd waarin, naast de nationaliteits- en inschrijvingstekens, alsmede de plaatsen van laden en lossen, alle tussenlandingsluchthavens en eindbestemmingsluchthaven worden opgegeven.

§4. De overtredingen en de pogingen tot overtreding van dit artikel worden bestraft, naargelang het geval, overeenkomstig artikel 31.

Art. 20. §1. Na gebruikmaking van een invoer-, doorvoer-, uitvoer-, individuele overdrachts- of tussenhandelsvergunning voor defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, vuurwapens voor civiel gebruik evenals voor producten voor tweërlei gebruik bezorgen de aanvragers een bewijs van levering aan de bevoegde dienst.

§2. Wie gebruik maakt van een invoer-, doorvoer-, uitvoer-, overdrachts- of tussenhandelsvergunning voor defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, vuurwapens voor civiel gebruik evenals voor producten voor tweërlei gebruik, houdt een gedetailleerd register bij met de handelsbescheiden, zoals facturen, manifesten, vrachtbrieven en vervoersdocumenten.

In die handelsbescheiden komen minstens de volgende gegevens voor:

- 1° de omschrijving van de producten of diensten;
- 2° de hoeveelheid en waarde van de producten of diensten;
- 3° naam en adres van de leverancier en de bestemming;
- 4° indien gekend, het eindgebruik en de eindgebruiker;
- 5° het bewijs dat de aan de overdrachtsvergunningen verbonden uitvoerbeperkingen meegedeeld zijn aan de bestemming, wat de defensiegerelateerde producten betreft;
- 6° de identificatiegegevens betreffende elk wapen en bovendien de vermelding dat het wapen is gecontroleerd volgens de bepalingen van het Verdrag van 1 juli 1969 inzake wederzijdse erkenning van keurmerken van handvuurwapens, wat vuurwapens voor civiel gebruik betreft.

Die registers worden zeven jaar bewaard.

§3. Om de zes maanden bezorgt degene die gebruikmaakt van een algemene of globale overdrachtsvergunning of van een tussenhandelsvergunning voor defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, vuurwapens voor civiel gebruik evenals voor producten voor tweërlei gebruik, een overzicht aan de Vlaamse Regering met minstens de volgende gegevens:

- 1° de categorie en een omschrijving van de goederen of diensten;
- 2° de landen van bestemming en de naam van de bestemmingen;
- 3° het eindgebruik en de eindgebruiker, voor zover gekend;
- 4° het bedrag van de transactie.

§4. De Vlaamse Regering regelt de verdere modaliteiten voor het bijhouden van de registers en de informatieverplichtingen.

Art. 21. De Vlaamse Regering publiceert op haar website:

- 1° de algemene overdrachtsvergunningen;
- 2° een overzicht van gecertificeerde ondernemingen.

Art. 22. §1. De Vlaamse Regering publiceert op haar website maandelijks een overzicht van toegekende en geweigerde invoer-, doorvoer-, uitvoer-, individuele overdrachts- en tussenhandelsvergunningen voor defensiegerelateerde producten en ander voor militair

gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, vuurwapens voor civiel gebruik evenals voor producten voor tweeërlei gebruik.

Er wordt afzonderlijk melding gemaakt van vergunningen die betrekking hebben op:

- 1° tijdelijke in- en uitvoer;
- 2° materieel en technologie die de uitbouw van een productiecapaciteit voor vuurwapens voor civiel gebruik of defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie in het land van eindbestemming tot doel heeft of kan hebben;
- 3° uitvoer uit andere EU-lidstaten van eerder uit het Vlaamse Gewest overgedragen materiaal.

§2. Dat overzicht bevat minstens de volgende gegevens:

- 1° de namen van de aanvrager, de bestemming, de eindgebruiker, de leverancier, de tussenhandelaar, naargelang aanwezig in de transactie waarop de aanvraag betrekking heeft. Wanneer één van deze personen een particulier betreft, wordt enkel de term ‘particulier’ vermeld;
- 2° de landen van oorsprong, van bestemming en van eindgebruik;
- 3° de categorie en een omschrijving van de goederen of diensten;
- 4° het bedrag van de transactie;
- 5° in geval van weigering, de weigeringgrond.

§3. Een aanvullend overzicht wordt gepubliceerd van alle voorafgaande vragen om advies volgens artikel 17, §1, met de gegevens zoals bepaald in §2 en de antwoorden, verschaft door de Vlaamse Regering.

§4. Een aanvullend overzicht wordt gepubliceerd van alle vragen naar de toepasselijkheid van dit decreet volgens artikel 17, §2, van alle vrijstellingen van niet-essentiële goederen, verleend door de Vlaamse Regering volgens artikel 4, §3, en van alle vergunningen voor niet-essentiële onderdelen waaraan soepelere voorwaarden voor wederuitvoer werden opgelegd volgens artikel 6, §3.

§5. De Vlaamse Regering publiceert maandelijks op haar website een overzicht van de volgens artikel 3, §6, aangemelde transit van vuurwapens voor civiel gebruik, defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie.

Dit overzicht bevat minstens de volgende gegevens:

- 1° naam van vervoerder, leverancier en bestemming;
- 2° land van oorsprong en van bestemming;
- 3° de categorie en een omschrijving van de goederen;
- 4° plaats van transit.

Art. 23. §1. De Vlaamse Regering brengt elke zes maanden verslag uit aan het Vlaams Parlement over de toepassing van dit decreet. Dit verslag wordt openbaar gemaakt.

§2. Dat verslag bevat een overzicht van toegekende en geweigerde invoer-, doorvoer-, uitvoer-, individuele en globale overdrachts- en tussenhandelsvergunningen voor defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel, vuurwapens voor civiel gebruik evenals voor producten en technologieën voor dubbel gebruik.

Er wordt afzonderlijk melding gemaakt van vergunningen die betrekking hebben op:

- 1° tijdelijke in- en uitvoer;
- 2° materieel en technologie die de uitbouw van een productiecapaciteit voor wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik dienstig materieel in het land van eindbestemming tot doel heeft of kan hebben;
- 3° uitvoer uit andere EU-lidstaten van eerder uit het Vlaamse Gewest overgedragen materiaal.

§3. Dat overzicht bevat minstens de volgende gegevens:

- 1° de namen van de aanvrager, de bestemming, de eindgebruiker, de leverancier, de tussenhandelaar, naargelang aanwezig in de transactie waarop de aanvraag betrekking heeft. Wanneer één van deze personen een particulier betreft, wordt enkel de term ‘particulier’ vermeld;
- 2° de landen van oorsprong, van bestemming en van eindgebruik;
- 3° de categorie en een omschrijving van de goederen of diensten;
- 4° het bedrag van de transactie;
- 5° in geval van weigering, de weigeringgrond.

§4. Dat verslag bevat ook een overzicht van de algemene overdrachtsvergunningen voor defensiegerelateerde producten evenals voor producten en technologieën voor dubbel gebruik. Dit overzicht bevat minstens de volgende gegevens:

- 1° de naam van wie er van de overdrachtsvergunningen gebruikmaakt;
- 2° de landen van bestemming en de naam van de bestemmingen;
- 3° de categorie en een omschrijving van de goederen of diensten;
- 4° het bedrag van de transactie;
- 5° het eindgebruik en de eindgebruiker, voor zover gekend.

§5. Dat verslag bevat ook:

- 1° gegevens over de feitelijke uitvoer in vergelijking met de afgeleverde vergunningen;
- 2° gegevens over de afgeleverde en geweigerde hernieuwde vergunningen;
- 3° een weergave van de aan andere EU-lidstaten meegedeelde motiveringen met de relevante gegevens uit de vergunning, wanneer de Vlaamse Regering toch besluit een vergunning te verlenen na raadpleging van die EU-lidstaat volgens artikel 14, §3;
- 4° een overzicht van de voorafgaande adviesvragen volgens artikel 17, §1, met de gegevens zoals bepaald in §3 en de antwoorden, verschaft door de Vlaamse Regering;
- 5° een overzicht van de vragen naar de toepasselijkheid van dit decreet volgens artikel 17, §2, en van alle vrijstellingen van niet-essentiële goederen, verleend door de Vlaamse Regering volgens artikel 4, §3;
- 6° een overzicht van alle vergunningen voor niet-essentiële onderdelen waaraan soepele voorwaarden voor wederuitvoer werden opgelegd volgens artikel 6, §3.

§6. Dat verslag bevat ook een overzicht van de door de Vlaamse Regering gecertificeerde ondernemingen.

Dat overzicht bevat minstens de volgende gegevens:

- 1° ondernemingsgegevens;
- 2° de vergunningen die ze verkregen hebben of het gebruik dat zij gemaakt hebben van algemene overdrachtsvergunningen;
- 3° de producten waarvoor deze vergunningen verkregen werden.

§7. Dat verslag bevat ook een overzicht van de volgens artikel 3, §6, aangemelde transit van defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie.

Dit overzicht bevat minstens de volgende gegevens:

- 1° naam van vervoerder, leverancier en bestemming;
- 2° land van oorsprong en van bestemming;
- 3° de categorie en een omschrijving van de goederen;
- 4° plaats van transit.

Art. 24. De Vlaamse Regering brengt jaarlijks een overzichtsverslag uit aan het Vlaams Parlement over de toepassing van dit decreet. Dit verslag wordt openbaar gemaakt.

Dit verslag omvat onder meer de volgende elementen:

- 1° een analyse van de wereldhandel en de Europese handel in defensiegerelateerd materieel;
- 2° de ontwikkeling van de uitvoer, doorvoer, invoer en overdracht van en naar het Vlaamse Gewest van defensiegerelateerd materiaal, vuurwapens voor civiel gebruik en producten voor tweërlei gebruik;
- 3° de ontwikkeling van de tussenhandel en de transit van defensiegerelateerd materieel en vuurwapens voor civiel gebruik in het Vlaamse Gewest;
- 4° een analyse van de uitvoer van materieel en technologie die de uitbouw van de productiecapaciteit voor wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik dienstig materieel in het land van bestemming tot doel hebben;
- 5° een analyse van de uitvoer van technische bijstand en intellectuele eigendom, onder meer via de productie onder licentie;
- 6° een analyse van de gebruikte transportmiddelen en transportroutes bij de uitvoer, doorvoer en transit van defensiegerelateerd materieel, vuurwapens voor civiel gebruik en producten voor tweërlei gebruik;
- 7° de ontwikkeling van de internationale en Europese regelgeving inzake wapenhandel, alsook ermee verbonden wetgeving op het federale niveau;
- 8° de eventuele wijzigingen van de reglementering en procedures in het Vlaamse Gewest;
- 9° de toepassing van de criteria in artikel 14;
- 10° de naleving van de bepalingen in dit decreet omtrent de afwending binnen de landen van eindbestemming en de naleving van de clause van niet-wederuitvoer en de controle erop.

Art. 25. De Vlaamse Regering wisselt met de andere gewesten en de federale overheid alle nodige informatie uit en overlegt om te komen tot een efficiënte en goed op elkaar afgestemde uitvoercontrole.

In samenwerking met de federale overheid wordt gegarandeerd dat aan internationale verplichtingen inzake informatie-uitwisseling wordt voldaan.

Art. 26. Elke vereniging zonder winstoogmerk die zich statutair tot doel stelt de mensenrechten te verdedigen of vrede te bevorderen, en die een werkelijke activiteit ontwikkelt in verband met deze statutaire doelstelling, kan in rechte optreden in rechtsgeschillen met betrekking tot de in-, uit-, doorvoer en overbrenging van vuurwapens voor civiel gebruik, defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel, en daaraan verbonden technologie en producten voor tweërlei gebruik.

Art. 27. §1. De Vlaamse Regering kan elke vergunning of elk certificaat, verleend op basis van dit decreet schorsen, intrekken of het gebruik ervan beperken, wanneer er aanwijzingen zijn dat:

- 1° de voorwaarden voor het verlenen van een vergunning of certificaat niet meer vervuld zijn;
- 2° belangrijke elementen die een rol spelen in de evaluatie van de aanvraag tot vergunning of certificering gewijzigd zijn;

- 3° niet voldaan wordt aan de verplichtingen op basis van dit decreet of de federale wetgeving met betrekking tot wapens en explosieven, of dat inbreuken op dit decreet gepleegd zijn of voorgenomen worden;
- 4° de openbare orde, veiligheidsbelangen van het Vlaamse Gewest, België of andere landen of internationale verplichtingen van België of het Vlaamse Gewest in het gedrang komen.

§2. In spoedeisende gevallen kunnen de bevoegde diensten bij wijze van voorlopige maatregel de vergunning onmiddellijk schorsen voor een periode van maximaal drie maanden.

Indien nodig, kan daarbij afgeweken worden van het hoorrecht zoals bepaald in artikel 29.

§3. De Vlaamse Regering regelt de verdere modaliteiten van deze procedure.

Art. 28. §1. De Vlaamse Regering kan een persoon uitsluiten van elke vergunning of certificaat voor een periode van een maand tot zes maanden, wanneer er aanwijzingen zijn dat die persoon:

- 1° zonder geldige vergunning defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, vuurwapens voor civiel gebruik, producten van tweërlei gebruik in-, uit-, doorvoert of overdraagt, tracht in-, uit- of door te voeren of over te dragen, of tussenhandeldiensten verricht of tracht te verrichten;
- 2° defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, vuurwapens voor civiel gebruik, producten van tweërlei gebruik, waarvan de in-, uit- en doorvoer of overdracht verboden is, in-, uit-, doorvoert of overdraagt, tracht in-, uit- of door te voeren of over te dragen, of tussenhandeldiensten verricht of tracht te verrichten;
- 3° zich heeft geleend tot of heeft meegewerkt aan een ombuiging van het handelsverkeer in defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, vuurwapens voor civiel gebruik, producten van tweërlei gebruik in overtreding van de beperkingen of voorwaarden, verbonden aan de vergunningen;
- 4° overtredingen begaan heeft van de federale wetgeving met betrekking tot wapens of explosieven of betrokken is bij geweldsdelicten of andere misdrijven die twijfels doen rijzen over zijn betrouwbaarheid;
- 5° onjuiste of onvolledige inlichtingen verstrekt heeft met het oog op het verkrijgen van een vergunning of certificaat op basis van dit decreet;
- 6° zich onthoudt van het verstrekken van inlichtingen en documenten, bedoeld in artikel 20 van dit decreet, of die inlichtingen en die documenten in een onjuiste of onvolledige vorm verstrekt.

§2. Deze termijn kan op verzoek van het openbaar ministerie worden verlengd tot aan het einde van de strafrechtelijke procedure.

§3. De Vlaamse Regering regelt de verdere modaliteiten van deze procedure.

Art. 29. §1. Iedere persoon die voorwerp is van een besluit vermeld in artikel 28, §1, wiens vergunning geschorst, ingetrokken of beperkt wordt, of wiens aanvraag voor een vergunning of certificaat afgewezen of met beperkingen wordt afgeleverd, heeft het recht om persoonlijk, met bijstand van een raadsman of vertegenwoordigd door een raadsman, te worden gehoord alvorens een definitieve beslissing wordt genomen.

§2. In spoedeisende gevallen kan afgeweken worden van het hoorrecht. In dat geval wordt de betrokken persoon in staat gesteld een herziening van de beslissing te vragen, waarbij hij wel zijn hoorrecht kan uitoefenen.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de concrete modaliteiten van dat hoorrecht.

Art. 30. §1. Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van de gerechtelijke politie en van de ambtenaren van de Administratie der Douane en Accijnzen, houden de ambtenaren die de Vlaamse Regering aanwijst, toezicht op de naleving van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten.

Zij kunnen daarbij de bijstand van de politie of ambtenaren van de Administratie der Douane en Accijnzen vragen. Zij kunnen zich ook laten bijstaan door personen die zij daartoe hebben aangewezen op grond van hun deskundigheid.

§2. Die ambtenaren hebben het recht om:

- 1° te allen tijde, met medeneming van het benodigde materiaal, elke plaats te betreden. Tot woningen hebben zij echter enkel toegang mits voorafgaande en schriftelijke toestemming van de bewoner;
- 2° inzage te vorderen van zakelijke documenten en andere zakelijke informatiedragers. Daartoe mogen zij zich deze informatiedragers laten voorleggen op de plaats die zij aanwijzen.

Zij mogen zich van de documenten en andere informatiedragers kosteloos een kopie laten verstrekken of er zelf een kopie van nemen. Indien het maken van kopieën niet ter plaatse kan gebeuren, mogen zij de informatiedragers voor dat doel voor korte tijd meenemen.

Wanneer zij documenten of andere informatiedragers met het oog op inzage of kopie ervan enige tijd behouden of meenemen, gebeurt dat tegen afgifte van een schriftelijk bewijs met inventaris van de betrokken informatiedragers;

- 3° vaststellingen te doen met behulp van audiovisuele middelen;
- 4° zaken te onderzoeken of te laten onderzoeken. Zij mogen ze onder meer beproeven of laten beproeven, er monsters van nemen of laten nemen en ze meten of laten meten. Zij mogen daartoe verpakkingen openen of laten openen.

Indien het onderzoek niet ter plaatse kan geschieden, mogen zij de zaken voor dat doel voor korte tijd meenemen tegen een door hen af te geven schriftelijk bewijs.

De bevoegde ambtenaren mogen de technische middelen en het personeel om de beproeving, monsterneming of meting uit te voeren kosteloos opvorderen van de houder van de te onderzoeken zaken.

Indien het onderzoek niet ter plaatse kan geschieden, mogen zij eveneens de verpakkingen die nodig zijn voor het vervoer en behoud van de te onderzoeken zaken, kosteloos opvorderen van de houder van die zaken.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor het uitvoeren van de onderzoeken en bijhorende analyses;

- 5° transportmiddelen en de lading ervan te onderzoeken of te laten onderzoeken, en daarbij inzage te vorderen van wettelijk voorgeschreven documenten.

Met het oog op de uitoefening van de onderzoeken, mogen zij van de bestuurder en begeleiders van transportmiddelen vorderen dat zij hun transportmiddel kosteloos staande houden en naar een door hen aangewezen plaats brengen;

6° elke verplaatsing of transactie van of uitvoering van tussenhandeldiensten met betrekking tot defensiegerelateerde goederen en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, vuurwapens voor civiel gebruik of goederen van tweërlei gebruik onmiddellijk stil te leggen en alle nodige maatregelen te nemen, met inbegrip van verzegeling en inbeslagname van materiaal.

§3. Het indienen van een aanvraag voor een vergunning of een certificaat, of de registratie als gebruiker van een algemene overdrachtsvergunning houdt de toestemming van de aanvrager in tot controlebezoeken in de lokalen, gebruikt voor de beroepsactiviteit. De aanvrager wordt daarvan expliciet op de hoogte gesteld in het aanvraag- of registratieformulier.

§4. De ambtenaren stellen de misdrijven vast in een proces-verbaal van overtreding.

Het proces-verbaal heeft bewijswaarde tot bewijs van het tegendeel voor zover een kopie ervan aan de persoon of personen lastens wie het is opgesteld per aangetekende brief is toegezonden binnen tien dagen na datum van verbalisering.

§5. Bij de uitoefening van hun toezichtopdracht dragen de toezichthouders een legitimatiebewijs bij zich, dat zij desgevraagd aanstonds tonen. Het legitimatiebewijs bevat een foto van de toezichthouder en vermeldt in ieder geval diens naam en hoedanigheid.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere inhoud en het model van het legitimatiebewijs en bepaalt eveneens welk bestuursorgaan het legitimatiebewijs uitreikt.

Art. 31. §1. De invoer, uitvoer, doorvoer, transit of overdracht met oog op verdere uitvoer van defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, vuurwapens voor civiel gebruik of producten van tweërlei gebruik, of het verrichten van tussenhandeldiensten daarvoor, naar een bestemming of eindgebruiker tegen wie een embargo door België, of een internationale organisatie waarvan België lid is, overeenkomstig de internationale rechtsregels is ingesteld, of die bijdraagt aan de productie of ontwikkeling van massavernietigingswapens of andere door internationale verdragen verboden wapens, wordt bestraft met een gevangenisstraf van vijf tot tien jaar en een geldboete van 10.000 euro tot 1 miljoen euro of met een van die straffen alleen.

§2. De invoer, uitvoer, doorvoer of overdracht met het oog op verdere uitvoer van defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, vuurwapens voor civiel gebruik of producten van tweërlei gebruik, of het verrichten van tussenhandeldiensten daarvoor, zonder vergunning of met overtreding van de in die vergunning opgelegde beperkingen wordt bestraft met een gevangenisstraf van een tot vijf jaar en een geldboete van 1000 euro tot 1 miljoen euro of met een van die straffen alleen.

De straffen worden verdubbeld indien de inbreuk voortgezet werd nadat de stopzetting van de activiteit of transactie werd bevolen door de bevoegde ambtenaren.

§3. De inbreuk op de bepalingen in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten worden bestraft met een gevangenisstraf van een maand tot drie jaar en een geldboete van 100 euro tot 1 miljoen euro of met een van die straffen alleen.

§4. De rechter kan bovendien een tijdelijk of definitief verbod uitspreken om, zelfs voor rekening van een ander, de door dit decreet gereguleerde verrichtingen uit te oefenen.

§5. De poging tot de misdrijven, vermeld in §§1 tot en met 3, wordt bestraft op gelijke wijze als het misdrijf zelf.

Met poging wordt gelijkgesteld het verzenden, vervoeren of voorhanden hebben van defensiegerelateerd materieel en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, vuurwapens voor civiel gebruik of producten voor tweeërlei gebruik met het kennelijk doel ze in-, uit- of door te voeren onder omstandigheden die strijdig zijn met dit decreet en zijn uitvoeringsbepalingen.

De bepalingen van boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op de inbreuken, bedoeld in dit artikel.

§6. Na het verstrijken van een termijn van tien dagen, te rekenen vanaf de dag dat de uitspraak in kracht van gewijsde is getreden, brengt de griffier van de rechtbank of van het hof het vonnis of het arrest dat met toepassing van de vorige leden werd uitgesproken, ter kennis van de minister van Justitie.

Art. 32. Alle artikelen, met uitzondering van artikel 10, van de wet van 5 augustus 1991 betreffende de in-, uit- en doorvoer van en de bestrijding van illegale handel in wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, worden opgeheven.

Bart CARON
Filip WATTEEUW
Mieke VOGELS